

31-4-9

ప్రతిదినము వకటింపఁబడును

Vol. II.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 16-వ తేది శుక్రవారము

No 266

సంపుటము ౬

మండ్రి నామ వంశ కులము, పాల్కురికాపేట, పాల్కురికాపేట, పాల్కురికాపేట, పాల్కురికాపేట

సంచిక ౨౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

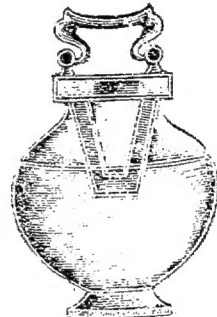
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిబ్బనూదినిగల మాయామందుగాను, సర్వమందులవలన మోసముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగను. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను మోసము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

యిదే కదా మంచి తరుణము?

బాను. మీరు కావలసిన వెండినగలను కొనుటకు ఇదే మంచి సమయము. వెండిధర పెంచినపిదప చింతింపకుడు. మీ గృహములకు కావలసిన వెండిసామానులు, మీరు కొనినరీతిగా, కొనినవేళకు తయారుచేసి యిచ్చెనము. మంచి చొక్కపు వెండితో యంత్రసహాయమున బాగుగా చేయించెనము. ధర, ఎంత ఎత్తులో కావలసినది మొకలగునవి వ్రాసిన తెలుపబడును.

ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్ట్, నగరవేట బెంగళూరు, సిటీ.

నిర్ణయకాలమునందు నగలుతయారు చేసియిచ్చునట్టివారు

లేరని సందేహమువలదు

ధరలు 40, 50, 60, 70, 80

మేలైన పుష్పరాగములు, సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన తోడుజురలు తయారుగా నున్నవి. అశాభంగము కలుగకుండుటకై త్వరలో కనుకొనుట మంచిది.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

(9)

25, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

రాజా

కొవ్వొత్తులు ఏకగంటలు ప్రకాశముగ వెలుగును

వరకేళపు కొవ్వొత్తులకంటె

మేలైనవి చౌకైనవి

స్వచ్ఛ పరిశ్రమను సన్మానించి

ప్రతిగృహమును ఈ దీపముతో అలంకరింపుడు.

ఇవి అన్ని అంగళ్లలో వాడుకును

200 వత్తులు గల పెద్ద ధరలు 18 లు

రాజా ఇండస్ట్రీయల్స్

తిలక్ పేట, నెల్లూరు,

విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలయును.

దాసుగారి పదగాంభీర్యము

యథానుకూల సహకారము

దాసుగారి రీతిభక్తి బొంబయి పూనా నగరములం దొస గిన యాపవాదములు అసహాయోద్యమమును క్రమముగ విడి వాడి ప్రకటించుకొనవలయు భావములకు సమీపించుచుండినందున మితవాద ప్రతికూల కోన్ని వానిని హెచ్చరించెను. దాసుగారు ప్రాతః అసహాయోద్యమపక్షమునవదిగయ్యా కాంగ్రెసు సమయమున క్రొత్తగ యథానుకూల సహకారము మిత్రులతో నెప్పుడు చేరెనో మా కప్పుడే యీ సందేహము కలిగెను. తనకును, మెజారిటీపక్షమునకును ముఖ్యోత్తములందే భేదమున్నదని ప్రకటించినను-కాననభల విషయమునంగుగాని బ్రిటిషు వక్తు బహిష్కారవిషయమునంగుగాని అంతముఖ్యమగు భేదము లేవియో మాకు ప్రారంభదశయందు కనిపించినవికావు. తనపక్షము యొక్క యభిప్రాయములను అతడు మొదట మొదట కేమియు ప్రకటించ నిష్కరించుకొనలేదు. కాని క్రమక్రమముగ తనపక్షమునకును నిజమగు అసహాయవాద పక్షమునకును కలభేదము వరుసగా కన్పించుచునేవచ్చుచున్నది. చివరకు దక్కననందలి యుత్సాహములు సహకారము బయటపెట్టెను.

యథానుకూల సహకారమును గూర్చిన దాసుగారియభిప్రాయములు చిత్రించుచున్నవి. యథానుకూల సహకారము అనుటకు బదులు యథానుకూలసహకారనిరాకరణ మనన బాగు గనుండునని అతినితలంపు. యథానుకూలసహకారము అసహాయోద్యమ తత్వమేయని అతనికి తోచుచున్నది. పూనాశివాజీ మందిరమునం దుత్సవించుచు అతడేమి పలికెనో చూడుడు. యథానుకూలసహకార మని, యథానుకూల సహకార నిరాకరణము సత్యగ్రహణంబంధమగు నిరాకరణము అని ఏవేవో సమాసములు పదములు వివరించుచున్నవి. కాని నే నీ సమాసములతోనే కాలము గడపువాడను కాను. ఇంకెవరికైనా సనభలలో నేననుకొనినవిధానమునకును కేల్కారుగారి యథానుకూల సహకారమునకును భేదములేదు."

యథానుకూల సహకారమును యథానుకూలసహకార నిరాకరణమును ఒకటే యెట్లగునో తెలియకున్నది. యథానుకూల సహకారమునందు సామాన్యముగ సహకారమే యుండును. సహకారనిరాకరణము ఎప్పుడో అరుదుగ నుండును. కాస్త్రీగారు రెండు సంవత్సరముల క్రిందట ప్రాతఃకాననభలలో నొకమారు సహకారమును నిరాకరించిరి. భూర్షిగా రీతిభక్తి నిరాకరించిరి. కానీమీనడవడకకును అసహాయవాదులమగు మనము ఎందు సహాయనిరాకరణమునకును వ్యత్యాస మెంతయోగలదు. కనుక కేల్కారుగారి యథానుకూలసహకారమునకు అసహాయవాద మని పూరితమౌట భక్తిప్రయత్నము. ఈమాటల యదావదికి మోసపోవువా రెవరును నుండరు.

దాసుగారి ప్రతిష్టాంశసహిత సహాయ నిరాకరణమునకును కేల్కారుగారి యథానుకూల సహకారమునకును మైత్రి చేహారెనని తెలియవచ్చినది. కేల్కారుగారు తేమి పలికినో, చూడము: "నన్ను యథానుకూల సహకార వాదినని వ్యవహరించినంత మాత్రమున నేను వదలుకొను వాడనుగాను. బాధ్యతాయంతపరిపాలనమును సత్వరముగ పొందుటకు కాననభలలో ప్రతిష్టాంశనల కల్పించుట మా యుద్దేశ్యమని మూడుచందత్వరములనుండియు తెలుపుచు నేయున్నాము. దాసుగారు కేవలము ప్రతిష్టాంశనల నుద్దేశించుచున్నాడని మమ్మభయపెట్టవలయులేదు. ఏలయున, ముఖ్యోత్తములందు అయినయు నేనును ఒక యుద్దేశ్యమును కలిగియున్నాము. సాధనములు. (1) ఎన్నికలయందు పాల్గొనుట (2) స్థానములను స్వాధీనముచేసికొనుట (3) కాననభలయందు ప్రవేశించుట. (4) ప్రభుత్వ క్రొత్తగైకొనుట (5) కాననభలందు మెజారిటీని సంపాదించ ప్రయత్నించుట (6) ప్రభుత్వమునాటి కోన్ని కోర్కెలు (సాధనముగ నాలోచించబడినవి) తెలుపుట (7) వానిలో నధికభాగమును నెరవేర్చుచో ప్రభుత్వమునకు సహకారము సంకల్పించుట (8) ఒకవేళ నెరవేర్చుకున్న మాతనగర్హ నిర్ణయించు ప్రకారము కాననభలస్థానములందుండియే ఎడతెగక ప్రతిష్టాంశనముల సాగించుచుండుట. కాంగ్రెసు మాయభిప్రాయమునే యంగీకరించుచో, అప్పుడెట్లు చేయవలెనో, కాంగ్రెసు సలహాకోసంగలదు."

దాసుగారి యభిప్రాయముగూడ నిదియే యనుటకు అతను పూనానగరజనభయం దొసగిన యాపవాదమును తార్కాణము. యథానుకూలసహకార మన కేల్కారుగారి యభిప్రాయము తప్ప బాగుగనే తెలిసినదని అతను చెప్పెను. కాని కోర్కెలను

దృఢత్వమును గమనింపదగును. కేల్కారుగారును తానును తమ కోర్కెలను ప్రభుత్వమునకు తెలిపివానిని సంస్కృతిపరమవస్తు ప్రభుత్వపు నడకయే సాగకుండ జేయుదుమని బెదిరింతురట. ఆది యథానుకూల సహకార నిరాకరణ మగునట. మరల పూనా శివాజీమందిరమునందు దాసుగారిని యాపవాదమును బట్టి చూడము. "కాననభలందు ప్రవేశించగానే, మనము అసహాయోద్యమమును విడనాడుటకుమారుగ, ఒక అడుగుముందే వెట్టుదుము. స్థానములను స్వాధీనముచేసికొనినపిమ్మట స్వరాజ్యవిధానమును మితవాదముననుసరించి యొకటికయారుచేసి దానిని ప్రభుత్వమునకు సమర్పించుము. అంగీకరింపబడెనా, మంచిది. లేకున్న, కాననభలందుండి, సాధనములన్నిటిని నుపయోగించి ప్రతిష్టాంశనల కల్పించుము కేల్కారుగారి యథానుకూలసహకార మిదిమే యని నాతలంపు."

ఈవిధానము ఒక రాజ్యాంగ మేధావితీ తగియున్నదేకాని అసహాయవాదికి తగియుండలేదని మాకు స్పష్టమగుచున్నది. దాక్తురు బెంటు విధానమునకును దాసుగారి విధానమునకును ఇక భేదమెందు గలదు? రెండును ఒకటేకాని దాసుగారిది మరి కొంత దురుగుగనున్నది. తనస్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుచేసి నపుడు తరువాత ఏమిచేయవలయునో దాక్తురు బెంటు చెప్పుదు కాని ప్రతిష్టాంశనలకల్పించి ప్రభుత్వమువారు తనకోర్కెల నంగీకరించుట చేపడెననిదాసుగారుపలుకుచున్నాడు. ఈ ప్రతిష్టాంశనో పాపములు నీచమైన పద్ధతులు ప్రత్యేకముగ జెప్పవలయునా? వాని గుణగుణముల చర్చించుట కిది తరణముగాదు. కాని వీని వలన న ద్వేషమెంతవరకు నెరవేరునాయని పరిశీలించిన బాటను.

ఎన్నికలందు పాల్గొని స్థానములను స్వాధీనముచేసికొని వానియందు ప్రవేశించి ప్రభుత్వ క్రొత్తగైకొని మెజారిటీ సంపాదించుకొని ప్రభుత్వమువారిని కోన్నికోర్కెల కోరుదురు. వాని నంగీకరించుచో, సహకార మొనంగుదురు. లేకున్న, అభ్యంతరముల కల్పించురు. కనుక రహస్యములకు విధాన సమన్వయము బట్టియు, విధానమునకు గలగు అడ్డంకులట్టియు నుండును. ఈ కోర్కెలను రాష్ట్రీయకాననభల తయారు చేయునని తలంపును. ఇవి గవర్నరుపాలనక్రిందకు వచ్చునవికావు. కనుక అతను రాజప్రతినిధికి బంధవలసివచ్చును. రాష్ట్రీయకర్తరు తయారు చేసిను, అతడు రాజప్రతినిధికి బంధవలెను. రాజప్రతినిధి వరకు భారతరాజ్యాంగమంత్రీకి బంధవలెను. ఈ నాటకమునకు కాలమెంతయో జల్లును. తరువాత రాజ్యాంగమంత్రీ తనకవలయుచో నాలోచించుటకు మరల కోన్నిమాసములుపట్టుక ఇట్టితీర్మానమును ముఖాదారుగా ప్రవేశపెట్టగా ఆమోదించెడిను. కాని దానికి ప్రత్యుత్తరమువచ్చుట రెంతకాలమువచ్చెనే? దానినిబట్టిమాడ, ఈకమవిధానము నంగీకరించుటకైన ను కనీసము ఒక్క సంవత్సరము జల్లును. ఈమధ్యకాలమున జరుగునదేమి? కాననభలపనిమామూలుగ జరుగుచుండునని తలంపవచ్చును. దాసుగారిది 24 గంటల నోటిను కాదు. కనుక అతడు సహజముగనే ఈమధ్యకాలమున కాననభలనాటకమును సాగించుటయందు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడును. అంతటితో అసహాయోద్యమ మంతరించును.

ఇంకొక విషయము. కోర్కెల అంగీకరింపబడుటకును నిరాకరింపబడుటకును వాని సామ్యమునుబట్టి యుండును. సామాన్యముగ కాననభలలో నేతైన కోర్కెలను కోరునపుడు వాని నెంతవరకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింతు గాయనియో యాలోచించుతురు. ఇందువలననే, కోర్కెలు సాధనముగ నాలోచింపబడి సమర్పించబడునని కేల్కారుగారు చెప్పిరి. "స్వరాజ్యవిధానము మిక్కిలి మితవాదము నుండినది"నని దాసుగారు చెప్పిరి ఇంతమిక్కిలిమితముగ కేలయుండునో, యూహించుటకష్టమా? మిక్కిలిమితముగ నుండకున్న, ప్రభుత్వమువారు వానిని ఒక్కటైమొను ఆలోచించుటకు లూనుకొనరు. దాసుగారు గత సంవత్సరము తన యభిప్రాయములను ప్రకటించుచు స్వరాజ్యము ముక్కలు ముక్కలుగ బనికిరాదనియు సంపూర్ణమైన స్వరాజ్యమే తనకు కావలెననియు చెప్పెను. అమాట లింకను జల్లునుండున్న వా యని మేము త్రవ్వించుచున్నాము.

సహజసిద్ధమగు హక్కులుగా, ఇచ్చిపుచ్చుకోలువలన నేర్పడెడి కోర్కెలు అసహాయ వాదుల విగావు. ఆ సాధనములు అసహాయ సాధనములును గావు. అది వెనుకటి "భిక్షాంజీవి" సాధనము - పూరితమయినాదు. వెనుకటి అక్షయపాత్రయే. కాని నేటికి మాతనాకారము వొసగుచున్నాడు. వీనిని భారతదేశము విడనాడి యంతకాలమునకీ యిదియే దాసుగారి కార్యక్రమమగునో, ఈ కార్యక్రమమునే అసహాయభక్తి మని దాసుగారింకను మూర్ఖభావమున

వ్యవహరించుచో, అసహాయోద్యమము అసహాయ బట్టుటకైనను పిలువని విశ్వకాశరము దాల్చెననియే చెప్పవచ్చును. తనకార్యక్రమమును 'యథానుకూలసహకార' మని అయిన వ్యవహారముచుండుట యందలి భావము మా కిప్పుడేక్కడు భోధపడుచున్నది.

నూతనపత్రిక
చిత్రమగు మార్పులు

నూతనపత్రికయందు యదృశ బొంబయి ప్రసిద్ధులు జిన్ను, నెట్టిటగార్లు చేరినయొ, భూగిగారు త్వరలో చేరనుండి రనియు వింటిమి. బంగళాముందు ౧౯. ఆమెతోపా చందరి, బి. చక్రవర్తి, బి. కే. లాహిరిగార్లు తమకీ కోరికల సాయపడెదమని యు వాగ్దానము గానించినయొ విను గుంటిమి. కాంగ్రెసు వెలుపలనుండినవారిని కొందరను వత్తుమునందు జేగ్గుకొనుటలొ వారియచ్చకములను సంస్కృతిపరమటై కాంగ్రెసు కిలాఫతుల సంఘము తొలగించి, స్వరాజ్యపక్ష వని మార్పు గానించుట యం దాశ్చర్యముండదు. జిన్నాగారిని కాంగ్రెసునం దవమానము చేసిరట. కనుక అతను ఇక ఎన్నటికిని కాంగ్రెసునందు చేర నొల్లడట. కాంగ్రెసు ఆశ్చర్యము ననుసరించి మరల కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరక డిట్లతోచక వివామేవము లెంచుచుండెడి వెనుకటి జాతీయవాదులను, ప్రస్తుతపు కాననభలలో దృఢ చిత్తులను దేశబంధుదాసు తనకంక చేపడినన్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సభ్యత్వవిధానమును, పేరుమాన్యును, నిజమగునో, నూతనపత్రికము తుదికు కాంగ్రెసుతోటి సంపూర్ణముగ సంబంధము వదలుకొని తిలొడఁ మొనగు నని స్పష్టముగ జెప్పవచ్చును.

దేశబంధుదాసు విధానమునకును కయ కాంగ్రెసువిధానమునకును కలభేదము కానన సభాప్రవేశము, బ్రిటిషువక్తు బహిష్కారము, ఎందు మూత్రమే యని యందురు. కాననభలందు ప్రవేశించిన పిమ్మట న్యాయగు కోర్కెలను ప్రభుత్వమునకు నివేదించునని దాసుగారిలంపు. వాని నాలోచించుట కాలము మూడుమాసములందువు నొసగును. ప్రభుత్వము కోర్కెలను నిరాకరించుచో, తరువాత కార్యక్రమమునకై ఆతడు నియోజకవర్గముయొక్క సలహా నేపేక్షించును. ఇందును ప్రతిష్టాంశనల విషయము కానరాదు. దాసుగారి మాయోపాయములు ఫలప్రదమగునో మేము సంతసించుము. కాని వాని హేతువాదమును, ప్రయోజనత్వమును మాకు కన్పించుచున్నది. — సర్వేంటుపత్రిక.

భారతస్త్రీ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద హిందూదేశీయచిత్రకళా

ప్రదర్శనముచి త కళావిక్షయము

1928 నెల ౧౨ మార్చి నెలలో జరుగును, లేది స్థలము తరువాత తెలుపబడును. ప్రదర్శనమునకు పంపుసామానులన్నియు ఈదిగున చిరునామాకు ఫిబ్రవరి నెలాఖరులోగా పంపవలెను. వివరములకు ఈ దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
Mrs. Rukmini Lakshminipathi, B. A.
Joint Secy. Bharata Stree Maha Mandalam
Post Box No. 360, Madras

సర్కారు తుమ్మచెట్లకు తెండర్లు

వంగోలుతాలూకా చీమకుర్తి గ్రామములో సర్కారు చెరువులో సుమారు 9000 పెద్ద తుమ్మచెట్లు కొనుటకు తెండర్లు కావలసివున్నవి. సదరు గ్రామము వంగోలుకు 13 మైళ్ల దూరములో వున్నది. మంచినీటి మార్గము. యీ నెల 15 తేదీలోగా తెండర్లు వంగోలు సబ్ కలెక్టరు దొరవారి పేరటకు పంపుకోవలెను. పై విషయములు విస్తరించి తెలుసుకోవలెనన్న పైవారికి వ్రాయవచ్చును.

వి. ఆర్. నారాయణస్వామిఅయ్యర్,
9-2-28
సబ్ కలెక్టరు

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,
Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.
172, CALCUTTA.

ఈ దర్శన రేఖ తిరిగి జరుగును.

దేశీయవార్తలు

పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘము

టపా ఉత్తరములనన్నిటిని పోస్టాఫీసువారు నిలిపివెట్టుట

తిరువళ్ళూరు కాంగ్రెసు సభ

డాక్టరు వరదరాజులునాయకుగారి ఉపన్యాసము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శ్రీయుత శేషరెడ్డిగారి ఆరెస్టు

తిరువతిలో నాయకులు ఖద్దరు నమ్మట- జాతీయగీతములను పాడుట

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామి

బ్రహ్మజోశ్యుల సీతారామయ్యగారిలో కనకగిరిలో స్వాములవారు తెలిపినవిషయములు

శ్రీయుత శేషరెడ్డిగారి కేసు

నాయకులు ఖద్దరు నమ్మట

శ్రీయుత శేషరెడ్డిగారి తిరుపతిలో ఆరెస్టుచేసిన మరు నాడు సాయంకాలము శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారి, శే రాజగోపాలాచారి వి. జేకాచారి (చిత్తూరు) గార్లను హిందీ ఉపాధ్యాయుడును మరొకరును విభులవెంట తిరుగుచు ఖద్దరు విక్రయించిరి. హిందీభాషలో స్వరాజ్యగీతములను పాడిరి. మహాత్మాగాంధీకి జయ అని అడుగుడుగుడు కేకలు వేరిరి. కాని ఎవరను వారిని నిరోధింపలేదు. 14 వ తేదీనీ శేషరెడ్డిగారి కేసు విచారణ జరుగునని తెలిపిరి గాని ఎట్టి విచారణయు జరిగినట్లు కనబడలేదు. అతయు నిగూఢముగా నున్నది. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునో తెలియదు. న్యాయసభ కేసులను విచారించుట కిచట తెలియజేయు ప్రత్యేకముగా నున్న యామ్యసభ కేసు మూత్రము నలుమేజిస్ట్రేట్ విచారణ చేయునని తెలిసినది. అని 15 వ తేదీనీ తిరుపతినుండి కాంగ్రెసు కార్యదర్శి వ్రాసెను.

అనంతపుర మండల

కాంగ్రెసు సంఘసభ

మండలవిభజనము

మండల కాంగ్రెసు సంఘసభ తాడిపత్రిలో యానెల 14 వ తేదీన జరిగినది. రాజకీయమైదీలను సభవారు మొదట నడిపించిరి. మండలమును దక్షిణానంతపురము, ఉత్తరానంతపురము నని రెండు ఖండములుగా విభజించిరి. ఒకటి మండలములోని ఆదోని ఆలూరు రాయదుర్గము తాలూకాలను ఆనంతపురము మండలమున చేర్చిరి. వీరినిగూర్చిన కక్కిన విషయములను త్వరలో క్రొత్తసంఘములవారు పరిష్కరించెదరు. కళ్యాణదుర్గము రాయదుర్గము ఆదోని ఆలూరు తాలూకాలు ఉత్తరానంతపురమునకు కదిలి ధర్మవరం వెనుకొండ దివిజముల దక్షిణమండలమునకును చేరునని కాంగ్రెసు కార్యదర్శి తంజినం వెను.

దక్షిణకన్నడ ప్రధమమండల సభ

ఉడిపిలో ఫిబ్రవరి 24-25 తేదీలలో జరుగును

శేషభక్త రంగనాథ ఆర్. దివాకర (ఎం.ఎ, ఎల్. ఎల్. బి-ధార్వాదు) గారి అధ్యక్షతక్రింద (ప్రధమమండలసభ యానెల 24-25 తేదీలలో ఉడిపిలో జరుగును కర్ణాటకామిక ప్రధమము 24 వ తేదీనీ ప్రారంభింపను. అని సమాధి గంభాధ్యక్షుడు కాంగ్రెసు అనంతపద్మనాథ భట్టుగారు వ్రాసిరి. ఈసభ ఎచ్చట జరుగునో వ్రాయబడలేదుగాని ఉడిపి టపానుద్రలేఖ వైన నుండుటచే ఉడిపిలో జరుగునని యూహించితిమి.

బర్మా గవర్నరుగారు

ఆర్. హోమ్స్టర్ట్ బట్టుగారు 18 వ తేదీన మొర్రీసు (బర్మా) పట్టణమును దర్శించిరి. మునిసిపాలిటీవారు గవర్నరు గారి సభిసందించు స్వాగతపత్ర మర్పించిరి.

శ్రీశ్రద్ధానందస్వామిని

శ్రీయుత బ్రహ్మజోశ్యుల

సీతారామయ్య గారు

సందర్శించుట

ఖద్దరు-నిన్ను జాత్యుద్ధరణము

ప్రథమ కర్తవ్యములు

శ్రీ స్వాములవారి అభిప్రాయములు

౪-౨-౧౯౨౩ వ తేదీనీ కాంగ్రె (కనకగిరి - సంయుక్త రాష్ట్రములు) గురుకులమును శ్రీశ్రద్ధానంద స్వాములవాం తోడ సేను ముప్పావు గంటసేపు సంభాషించితిని.

“మన ప్రస్తుత కర్తవ్యమునిన్ను జాత్యుద్ధరణయే యున్నది. పాతకాలము, బాపము, చెడుపుణ్య-ఇవి నిన్ను జాతులకు ధారా శముగా అంబుజిలో నుంచబడలేదు. జాతీయవిద్యాలయములు కొంతకాలమువరకు ప్రత్యేకముగా వివిధ మతస్థులకు “బడుకుల” పద్ధతివై యేర్పాటు చేయబడదవచ్చును. “గురుకుల” పద్ధతికిప్పు కేటోందుకనడదు. జాతీయవిద్యాలయములు పదిమందితో నడపబడినవే కాని, వేలగు నిర్ధారణ చేయ వలెను. ప్రవేశవాదులకు, నిరసనవాదులకు సుధియెట్లో ఒక విభజనకు దురురక తప్పదు. కాంగ్రెసుపాక్షికులందరు ఏక మనస్సు వైసినేకాని సభాక్రమేయములను లాభముండదు. ఏక మనస్సులగు పద్ధతివైన, ప్రవేశమువలన కాంగ్రెసు పాక్షికులు సభలలోను, సభలవెనుకలను ప్రభుత్వమునకు నిరోధము కల్పింప గలరు. ఏకమనస్సులు కానివత్తుము నిర్మాణ కార్యక్రమమే దేశమునకు పరమోపకారి. ఖద్దరునిన్ను జాత్యుద్ధరణము ఈరెండు విషయములవైసినే మనము దృష్టి యించి కృషిగల్గినంతమాత్రముననే, ప్రభుత్వమునకు వలయునంత ఆటంకము కల్పను. కాన నొల్లంపునమునకు కావలసినంత యవకాశము కచ్చును. ప్రభుత్వము క్రొత్త ప్రకారముతోనే కేరీధించి నిన్ను జాతుల విడిచిని హిందూదేశమును “ఆలస్యము” నొకదానిని నిర్మించును కట్టిట్లు బాగుగ విదితమగుచున్నది. చరిత్రను పరికించినయెడల వెనుకటిగోజులలో ఉన్నతమైన లగు రాజపుత్రులును, తదితర హిందువులునుగూడతాలపుష్టిగతుల కోయకొనబాలి, బాధల సహింపలేక, స్వయంతయు వీడి యన్యవర్తముల స్వీకరించుచుండిరి తెలియుచున్నది. అట్టివో తాత్కాలిక స్థితిగతులను బాధలను సహించుటయే కాక, కాత్వత్రబ్రహ్మగల్పనయో యనునట్లుత్రయకు తీసుకొనికేనేనీసంఘ బహిష్కారముగూములలో నిగ్గిరింప నీయకపోవుట, అటరానినియు లోనుగాగల నిరంధకచర్యలను గూడ నిరుపమానముగ నోర్చితో సహించి, నిరంతర బానిసత్వమునైన నొప్పుకొనుచుగాని స్వయంతయును మాత్రము విడవాడుట కంగీకరింప మని దీక్షబూనిన యంటరానిజాతులవారి మనోభైర్యమును, మతాభిమానమును గూర్చి యేమని చెప్పవలయునో నాకు తెలియరాకున్నది. మన మింకనుచుమును గూర్చి కండ్లు మూసికొనబాలము. ప్రభుత్వనిరోధము, కాననొల్లంపునము, ఇదియే మన కరమూర్ధి యయ్యెడియెడల నిర్మాణకార్యక్రమములో నిమిడియున్న ఖద్దరు కృషి, నిన్ను జాత్యుద్ధరణములు

విషయమై మనకర్తవ్యమును మనము గుర్తించకతప్ప దని శ్రీస్వాములవారు నడిపిరి. అని శ్రీయుత బ్రహ్మజోశ్యుల సీతారామయ్యగారు మాకు వ్రాసిరి. వీరు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి సోదరులు. వీరు రాజమహేంద్రవరం ప్రత్య అయ్య (పక్కుత ముత్తర హిందూస్థానమున గుంబాళము చేయుచున్నార. ప్రస్తుతము పాంచాలమునందలి అయ్యకొనకల నున్నారు. అటనుండియే ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీనీ వా రిక్కడకు మాకు వ్రాసిరి.

బెంగళూరులో బహిరంగసభ

జిల్లామేజిస్ట్రేటు నిరోధము

ఈనెల 14 వ తేదీ సాయంకాలము బెంగళూరులో బహిరంగసభలో కర్నాటక కాంగ్రెసు నాయకులు మజిలీ విఠలరావు, విశ్వనాథరావు తోషిగార్లు రాట్టుమును గురించియును తేకసేవను గురించియు నుపన్యసించెన రని ప్రకటింపబడెను. వారందరను సభాసభ్యులకు కచ్చిన పిచ్చుట జిల్లామేజిస్ట్రేటు వుత్తరువును వారికిచ్చిరి. మీ రీసభలో నుపన్యసించ నూటదని అందు వ్రాయబడెను. అంతట సభ నిలిపివేయబడెను.

పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘము

పోస్టు ఉత్తరముల నీయకపోవుట

పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘము పేరను, సంఘాధ్యక్షుల పేరను టపాలో వచ్చుచున్న ఉత్తరముల నన్నిటిని పోస్టాఫీసు వారు నిలిపివేయుచున్నాను. ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీనరవను ఉత్తరములను పంపగూడదని దొరతనమువారు జనవరి 30 వ తేదీన ఉత్తరువుచేసిరిని లాహోరు పోస్టుమాన్సు కాంగ్రెసుసంఘమునకు వ్రాసెను.

మంగరాష్ట్ర జాతీయవాదులసభ

ఈనెల 17 వ తేదీనీ కలకత్తాలో జరుగును

కాంగ్రెసులో రెండుకక్ష లేర్పడుటవలనను, ఇంకొక మరొక లేఖనలను కలిగిన పరిస్థితుల నాలోచించుటకు యానెల 17 వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కలకత్తానగరమున లోకరు సమన్వయకామి 278 వ గృహమున మంగరాష్ట్ర జాతీయవాదులసభ జరుగును. అసభలో దేశవిభజనము చేసిరిని అనుతోపు చాదరి, వ్యోమకేశక చక్రవర్తి, బి. కే. లాహిరి గార్లు ప్రకటించిరి. రాత్రీనాడు కలకత్తావాదులు “బి. కే. లాహిరి 9 ఎల్లినకోడు, పోస్టాఫీసు కలకత్తా” అని వ్రాసిపంపరెను.

బెన్గలూరు సమావేశమును గూర్చి పత్రిక లేమి తెల్పుచున్నవి?

రంగూరు, నెడెట్:- ఈ రాజకీయరంగములందు మా గ్రంథస్థులగువా రెల్లరు తమకత్తులన్నియు నుపయోగించి సాంఘికురాచారములను మాన్చి, పరిశ్రమల నభివృద్ధిపఱచి భారత దేశమునకు చిరమైన స్వరాజ్యము సంపాదించుట కుపయోగపడ అచిన బాగుండునని తోచెనె.

దెయిలి న్యూస్:- గాంధీగారి యొక్కయు, వ రింకొకరు చరుల యొక్కయు యాశంజులను సుప్రమానోకముల మపెడు డెన్టీ సమావేశము పట్ల సాదరభావము గలవారల యాదర్యములకు శేలాటి విభేదములు మేము గనుగొనబాలము.

బర్మా ఆఫ్ సర్వెయ:- సభాగారు తెల్వికానితో రెల్ల మే మేకీకధించెనము.

ఏలూరు మునిసిపల్ నోటీసు

1923-24 ఆఫీషియల్ సంవత్సరములో నుం కము నమాలుచేకొనుటకు మునిసిపల్ తోల్పు, బండ్లదొడ్లు, మూర్రెట్లు బంతువధశాలలును, తదితర మునిసిపల్ ఫలసాయములును ది 20-2-1923 నుం తేదీ సాయంతరం 4 గంటలకు చైరుమన్ యొక కవున్నిలువారిచే బహిరంగ కేలగాలు వేయ బడును.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } బడేటి వెంకట్రామయ్య, ఏలూరు ది 14-2-28 } చై యనె.

ఎ డీ గ రి ఉ ప న్యా స ము

విశ్వ పారిశ్రామిక స్థితి
స్వరాజ్యమును బడయుటకు శాంతియుతముగు సత్కారహమే
ఉత్తమ సాధనము

ఆంధ్రమునందున్న కొంతవరకు రాజ్యమునకు కొరతగాని స్వరాజ్యమును బడసిరి
మీ మహానాయకు డిట్టి శాంతిసాధనము నవలంబించుట
చాల ప్రశంసనీయము

మహానాయకులందఱును కార్యములలోను నిష్కలములలోను అధ్యక్షముగ వికాసము కలిగినది
విశ్వమానవసౌదరభావము - ప్రేమ శాంతి ప్రబలవలెను
స్వార్థకర్తవ్యము - ద్వేషము - కలహము అంతరింప లెను

నిన్న పాఠశాలము 5-80 కు వై. ఎం. సి. పి. సభా
భవనమున కన్వీత ప్రభుత్వము మంత్రి హాజరులు రాయ
బహదూరు లా. బా. వేంకటరెడ్డి నాయకుగారి అధ్యక్షతకీడ
గొన్నారని తెలిసినది. సభాభవన భవనమున కన్వీత నిండి
పోయినట్లు తెలిసినది. దేశము డను దాక్తున ఎన్నడు ఎడీగా
రువలెనని.

ప్రభుత్వ సమర్థనమును గూర్చి ఎడీగారు చాచీతుతో
పని చేయుచున్నాడు. వారు చాలసారు ప్రపంచమునందలిను
సంధానముచేసి చాలవరకులనుగా ననేకవిషయములను గ్రహిం
చియున్నాడు. వారియుద్దేశము మనకు చాల లాభదాయక
మగునని అభ్యుత్తును నడిచెను.

హెడ్డిగారు గంటన్నర కీపు దీర్ఘ గంభీరస్వాస మొసం
గి. ఆంధ్రమునందలి అంధ్యమునకును స్వరాయప్రకారమును
నాచేతనే ప్రభుత్వమైనవారి యుద్దేశమును ప్రోత్సహించు
భూమిలను చేసెను ప్రపంచమునందలిను బీదలను
భరించుచున్న దుర్భర స్థితి నిధి నిధుల స్వా
ర్థమున వారు విధులముగ మనము కరగనట్లు ప్రబలాద్వే
షించుచు నుండిరి. వారి వాక్కులను వక్రముల సహజముగ కడకు
నాటకకలాపము గావనియు మనమును గలయచున్న ప్రబల
గుణముననే వెల్లడించె ననియు స్పష్టమైనది.

కోటిమంది మృతినొందుట

జర్మనీయుద్ధమున ప్రపంచమున కంతటికిని మధ్యము
గా నైకోపాధి: డక్షిణమున మహాకర్షణము కలిగినది. ఆయుధ
మున కోటిమంది మరణిరి ప్రాన్యదేశపు ప్రజలలో సుము
మంది 20-30 ఏడ్లమును వారందరను. నాకులై డి.
యుద్ధములో పోయినట్లు యితరదేశములలోగూడ జనప్ర
మత్సర్గముగానే కలిగినది. దేశములలోనియుగా మృతినొందు
టయు భవనాధికముగా వ్యయముగలయునేగాక ప్రతిదేశమునకు
ను ఋణముగూడ చాల ప్రబలమైనది. జర్మనీవారియుద్ధము 15
రెట్లు పెరిగినది. తక్కినదేశములకు గూడ నట్లే పెరిగినది

భారతదేశమహానాయకు దుర్లభమార్గమును

కవిపెట్టెరు

పాశ్చాత్య దేశములవారు పాపభూయ ప్రభును 25వ
నాశకమునకు యుద్ధమున మునిగి

వంతులకు గుర్తించి భారతమహానాయకుడు (గొంధిమహర్షి
డు) స్వరాజ్యమును పొందెనుననుచు దౌర్జన్యవిహితముగు సత్కార-హా
ద్యమును నవలంబించుట చాల ప్రశంసనీయము మీమహానాయకుని
యుద్ధమునకు సత్వము నీతి దైవభక్తి మున్నగునవి మూలా
ధారముగా నున్నవి.

ప్రపంచమునందలిను కొద్దిమంది స్వార్థపరులై అధిక
లాభమును ప్రతిష్టలను గౌరవములను కోరి బహుజనులను
కోట్లాది ప్రజలను పనివాండ్లను దుర్భాగి
యందలిచియున్నాడు. నే నీటిను అమెరికాదేశమునందలి
వచ్చితిని. ఆదేశమునందు భవనట్లు స్వార్థ పరులై యున్నాడు.
అతడు నిండు ప్రజలలోకాతిద్వేషము చాల ప్రబలముగానున్నది
దుర్భాగమును మిక్కిలియుగా నున్నదని తెలుపవలసి వచ్చినందు
లకు మీగుల కిగ్గుడునున్నాడు. నీగోల తెట్టి దుర్భరస్థితిలో
అమెరికావారుచిరో మీరందరిరిగియే యున్నాడు. ప్రభువుల
కంటె నిష్పత్తియుగా నీగోలనువారు మాయండిరి.

బుకరు వాషింగ్టనుగారు

నీగోలావారుబుకరు వాషింగ్టనుగారి సమాధిగర్భనే
కీటల శత్రుత్వకీర్తితో ప్రార్థించివచ్చితిని తలదండ్రులు లేని
వాడు, అసహాయము, విద్యావిహీనుడు నగు నొక బాలుకు
స్వయంకృషిలన మహానాయకుడయ్యెను. అతని పాతకాలా
చేష్టలొకరైరి. అతని నాపాతకాలాగృహమున
క సత్యము మిరి. అతడు ముమ్మారు కడు
శుభముగా నుండి అర్థమునలే చేసెను దానినిమాచి ఉపాధ్యాయ
యును సంకసించి అతనిని విద్యాధిగా చేర్చుకొనెను. పిమ్మట
అతని నొకచిన్న ఉపాధ్యాయునిగా నియమించిరి. బి:పాతకాల
లకు ప్రధానోపాధ్యాయునిగా పంపిరి. అదియే అతని మహా
స్మరణకథ ప్రారంభము. అతని ప్రయత్నములన లక్షలకొలది
పాతకాలు నీగోల కొరకేర్పరు పబడెను.
నీగోలకు ప్రత్యేక సహకార సంఘము
ను వర్తమానిక విద్యాలయము ఆతడు నిర్మించెను దీనివల్ల
మునుండి అతడు మునిగియును రసాయనిక పదార్థములను తీసి
వికయించి మేటికన మార్పించెను. నీగోల సంఘాభివృద్ధికి తన
జీవితమును ధారపోసెను ఇప్పుడు క్రైస్తవ కళాశాల, రాజధాని
కళాశాల వచ్చు కళాశాలమున్ను పెక్కుకళాశాల భవన
ములకు చేమడుగు లధికములగు పాతకాలా భవనములను వారు
కట్టించిరి. లక్షలకొలది నీగోలవారును బాలికలును గూడ నా
పాతకాలలో చదువుచున్నారు. పరిశ్రమలందు వారికద్యుత
వైభవము గలదు.

కార్మికులలో సువలనము

ఈరీతిగా అన్ని దేశములందును కార్మికులలో సమృద్ధ
మగు సువలనము కలిగినది. అయితేములో జర్మనీ యుద్ధము
నకు పూర్వమునున్న కార్మికుల సంఘములకంటె నిపుడు వేలసంఖ్య
ప్రబలమయ్యెను. ఈ సంవత్సరము 70 మంది మా ప్రతినిధులు
ఎన్నుకొన బడిరి. ముందు సంవత్సరము 140 మంది ఎన్నుకొన
బడుదురు. పిమ్మట రెండు ఎన్నికలలో ప్రభుత్వాధికారమే
మా పక్షమునకు లభించునని వెనుక నాతో బిటిషు కార్మిక
పక్షమువారు తెలిపిరి. వారు తెలిపిరితీనే నిర్వహించగలిగిరి.
ఇప్పుడు 140 మందియు ఎన్నుకొనబడిరి గాన వారు చెప్పి
రి తీని ప్రభుత్వాధికారమును గూడ వారు
వశపరుచుకొన గలుగుదునని వారు నమ్మకము పొడముచున్నది.
రావేమెట్లా ల్లుగారి నాయకత్వమునందలి బిటులో కార్మిక
పక్షమువారు ప్రతిపాల్ తీగా నేర్పడి యుద్ధమును ప్రభాధి
కమునకు సమర్థ సౌదర్యములను కోరుచున్నారు వీరి ప్రయ
త్నములన నాదేశమునకు మేలు చేకూరలదు.

బిటిషు వారు ధనలాభిమును కోరుచు అందులకు ప్రపంచమున
పలుకుబడిని బడ నగోరుచున్నారు. ప్రాన్యవారు రాజ
కీయ ప్రాముఖ్యతను బడ నగోరుచున్నారు. జర్మనీదేశము మరల
తలవత్తమందచేయవలెనని ప్రాన్యవారు కోరుచున్నారు తెను
కమహాద్భుతకేయందున్న జర్మనీ వారి ప్రతినిధులతోను దు
న్నారు. ఈవతనములన వారికి మేలు కలుగకపోలేదు. వారి
పుడు కష్టముల ననుభవించుటలన మంచివారిని బడుచున్నారు.

ప్రభాధికారము

ప్రపంచమునందలిను ప్రభాధికారవాంఛ (రిఫ్లెక్టు)
యేచాలప్రబలమగుచున్నది. యుద్ధానంతరము, కార్మికసంఘముల
నధికముగ భవితలు అంగీకరింపవలసినవచ్చినది. యుద్ధమునకు
పూర్వము జర్మనీలో 45 లక్షల కార్మికసంఘములుండెను.
ఇప్పుడు 130 లక్షల సంఘములున్నవి. అంగదేశమున మొత్త

40లక్షలు యిప్పుడు 80 లక్షలున్నవి. ప్రపంచమున సంఘములు
100 కి 300 వంతున పెరిగినవి. ఇది శుభసూచకము.

ఇండియాదేశమునగూడ సహకారసంఘములు ప్రబల
మందుట్టవాలసంతోషప్రదము.

పనివాండ్ల పౌకర్యములు

జర్మనీలో నిపుడు ప్రతియొక్క కాలలోను గూడ
పనివాండ్లు రోజుకు 8 గంటలు మాత్రమే పనిచేసెదరు. అట్లు
చట్టము చేయబడెను. అచ్చట కార్మికులు యజమానుల కల
సిన సంఘములు (సెపు కమిటీలు) గూడ బాగుగా పనిచేయు
చున్నవి. జర్మనీవారిదుర్భల చూడ గుండె కరుగుకొనిపోవు
చున్నది. దాని నెప్పటికిని మరవవలెను. అతడు మార్కు నాణె
మిపుడు వెలలేనిదై నది. 1000 మార్కుల న గా
అరుకానులని గ్రహించుచు. వెనుక రష్యాలో
100) రూబులు నాణెములనగా గుమారు 1500 రూపాయలు.
ఇప్పుడు 1000 నాణెములు కాడెట్లు విలక చేయుటలేదు.
ఒక బీదరష్యాబాలుడు భవనహాయము కోరుచు నాకొకపోస్తు
కాడ్లనానెను. దానికతడు 8000 రూబులు వెలగల టిపాబిళ్ల
ల నంటించెను.

పశుబలము నిష్ఫలము ఆత్మబలమే బలము

ద్వేషము కలనను పశు బలము వలనను
ఎన్నటికిని ప్రపంచమున క్యవచారములు చక్క
బడవు. శాంతియుగము. ద్వేషములన ద్వేషము, పీడించుటలన
ప్రతికారించితి. ప్రతికారములన మరలచూచియు కలంపు, ఇట్లు
ద్వేషానలము రవిలిరవిలి ప్రపంచమును దహించు నే గాని క.తి
ఎన్నటికిని కలుగదు. నిరంకుశత్వము కలనకు ప్రాపంచికత్వ
పరత్వములనను ప్రపంచమునకు లాభము కలుగదు.
భారతఖండమున సత్య పదార్థమును కాళ్ళతనము
పుడుగుర్తించుటకు 8000 వత్సరములనుండి అధ్యాత్మికాద్వేష
ణము జరుగుచుండుట చాల ప్రశంసనీయము. అధ్యాత్మికత్వము
గలిగి దైవమునందు విశ్వాసముతో మీరు కృషి సలిపిననే విజ
యమును బడయుదురు. మీ అధ్యాత్మికచింతకు రాజకీయములు
గాని పరిశ్రమలు గాని అభ్యంతరకరములుగా
గూడదు. అన్నిటికిని గూడ సద్గుణ రత్న మే
జీవనము. ధర్మరత్నములననే సకలైహిక ప్రయత్నములును
గూడ నెరవేరును. ఇట్టి ఆస్తికభావమును అతిధింపనవలయును
ధార్మికత్వమును భారతదేశమునందును రష్యాదేశమునందును
మౌనమె గోచరించుచున్నది.

జపాను చీనాదేశములందుగూడ యువజనులలో క్రొత్త
మా రప్ప కలుగుచున్నది. జపాను చీనా
దేశముల యువజనులు సాంఘామికత్వమును నిరసించుచున్నారు.
చీనాలో అభివృద్ధి కలుగుచున్నదిగాని అది కడుంగదు మద
ముగా నున్నది. చీనాలో ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండి
త్వము మితిమీరిపోయినది. వారు దేశలాభములను విదేశీయులకు
కేవల విశేష భవనమును లంచములు పుచ్చుకొను
చున్నారు. ఇట్లు జరిగిన నామహాదేశముకు పు
నూర్జిల్లు కూలకమానదుగాని యువజనులమౌన విప్రుడీశాస
ములకు తొలగింప దీక్షిమూసిరి. వీరివలననే ఆదేశమునకు ముక్తి
కలుగవలెను.

కొరియాదేశమునకు త్యాగము వలననే

స్వాతంత్ర్యము లభించినది

కొరియాదేశములలో దేశాభిమున మర్యాదకము. దేశ
యము లందరును గూడ దేశహితార్థము
స్వార్థమును త్యజిస్తాయముగ త్యజించుచున్నారు. చాలచిన్న దేశ
మైనప్రజలలో గలత్యాగదీక్షలనలన వారికొకరక్తపుబాటునైన
రాలపకుండనే స్వరాజ్యమును బడయగలిగి. వారు స్వాతంత్ర్య
మును ప్రకటించి మూడువత్సరములు మాత్రమెయ్యెడి. స్వాతంత్ర్య
మొసంగని వో మే మందరమును చెరసాలలకు
పోవుటకు సిద్ధముగా నున్నామని ప్రీ బాల
వృద్ధులాదిగా గల ఆశేషదేశీయులు నైకతంత్ర్యముగా నుండి
దౌర్జన్యనిరహితమగు సత్కారహము నవలంబించిరి. వారి కంతటి
దైర్ఘ్యసంకల్పములు కష్టములకు లంకిన దీక్షయు కలుగుట
లననే వారు స్వరాజ్యమును బడయగలిగిరి. అంతవంతును తప్పు
చాములుగా నొనరించిన దేశము వారి నీరి
తిగా వారు శాంతాయుధముతోనే జయించిరి. క్రితాయుధేడు.
కేఫ్ఫుని ప్రేల్చులేదు. ఒక్క ప్రాణి నైనను దీయలేదు. అనలగ
త్యాగమహిమల:- కట్టుబాటులన:- నైకమత్యములన:- దీక్ష
లన:- గాధకుగు దేశాభిమానములన:- వారు స్వరాజ్యమును
బడయగలిగిరి.

స్వ. కవారము

జ్ఞాన లిఖి దిగ్వి బలహీనస్థితిలో, సాత్విక
సహితమునకు బలము చార్జ్యముల మగు నిరో
ధమును బూనినచో, మరల లేకుండు ఆధోగతి
ప్రకారమున బలముచే నణగ ద్రొక్కుట
సంభవము. కాని, బాధల ననుభవించ సంసిద్ధుల
యగు వారైన బలముచే నణచుట దుర్లభము. ఆత్మ
కేంద్రమునకు, ఆయుధబలము నిర్వీర్యమగును. ఈ
వేదము ఆత్మను ప్రాప్తు సంరంభములో మరింత
స్పష్టముచేయుచున్నది. పశుబలప్రయోగమునే నమ్ము
కొని పాటుబడెడి పాశ్చాత్యజాతుల కంటె గుణపాత

భారతీయులు ప్రపంచమున కొనగదగిన సందేశము ఆధ్యాత్మికసందేశము. గాంధీమహాత్ముడవతరించి, ఈసందేశమును హిందూదేశమునకు బోధించిన దాదిగ అన్ని దేశములవారును ఇందునుగూర్చి యోచించుచున్నారు. జర్మనీ ఈమార్గమును ద్రొక్కుచున్నది. ప్రపంచమునంతటను పర్యటనము సలుపుచున్న డాక్టరు ఎడ్లీ అను క్రైస్తవమత ప్రచారకుడు నిన్నటిదినము వై. యం. సి. ఎ. భవనమున ప్రసంగించుచు, యుద్ధమువలన యూరపుఖండము నందు గలిగిన భీభత్సమును వర్ణించి, నైతిక ఆధ్యాత్మిక జీవితప్రాముఖ్యమును, అందలి యుత్కృష్ట సత్యమును, గాంధీమహాత్ముడు కనుగొనెనని సూచించిరి. మహాత్మునిసందేశపు ఉత్కృష్టత కింతకన్నను వేరు ఉదాహరణ మవసరములేదు. అమెరికాలో, కొలదిమంది జేరి తమ హక్కులకొరకు పోరాడుచు, కార్మికుల ష్రేయమును నిగూఢించుచున్నటుల, వీరు దెలిపిరి. నీగ్రోలపై, తెల్లవారికింకను జాతిద్వేషము వదలలేదు. ఇంగ్లండులో లేబరుపక్షము ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నందులకు వీరు సంతసించిరి. జర్మనీ మరల తలయెత్తకుండ నుండుటకు, ఫ్రాన్సు ప్రయత్నించుచున్నది. జర్మనీలో దార్శిన్యము తొండవమాడుచున్నది. ద్వేషము వలనగాని, పశుబలమువలనగాని ప్రపంచసమస్యలను పరిష్కరింప వీలులేదని, ఎడ్లీగారు స్పష్టపరచిరి. సత్యాన్వేషణముకొరకు హిందూదేశము మూడువేల సంవత్సరములనుండియు పాటుబడుచున్నదనియు, సరియగుపద్ధతుల ననుసరించి పని జేయుచున్నదనియు, విజయముగలుగువరకు హిందూదేశ మీ మార్గమును విడువగూడదనియు, ఎడ్లీగారు హితమొసగిరి. ప్రపంచాభ్యుదయము

తుర్కీ సమస్య విషయమై కర్జన ప్రభువు గను పడుచిన స్వాతిశయమును నిరసించినవారు పార్లమెంటు సభలో లేకపోలేదు. వెనుకటి పద్ధతిని విడనాడి, మరల నూతన సమావేశము నేర్పరచి, బ్రిటీషుపై నికులను కాక్ స్టాంటినోపిలు నగరము నుండి దీసివేయవలయుననియు, మిత్రమండలివారందరును కలసిరాకున్నచో ఇంగ్లండు ఒంటరిగ నయినను సమాధానమునకు బూనుకొనవలయుననియు, హార్ బరు గారు కామన్సు సభలో హిత మొసగిరి. సర్ బక్ స్టను గారు కర్జన ప్రభువు పద్ధతిని విమర్శించుచు, బ్రిటీషువారు రుష్యానగుర్తించి, జలసంధుల విషయమై తమ పద్ధతులను మార్చుకొని, మరల లాసానీ సమావేశమును కొనసాగించుచో, సమాధానము గుదురునని హెచ్చరించిరి. మెకసిలు గారు ప్రభుత్వ పక్షమున జవాబిచ్చుచు, బ్రిటీషువారవలంబించిన మార్గమును సమర్థించిరి. తురుష్కులు సంధిపత్రముపై తప్పుక సంతకము పెట్టెదరని సూచించిరి. పార్లమెంటు సభ్యుల హితమును ప్రభుత్వమువారి సమయమున పెడ చెవిని బెట్టుట శోచనీయము. అంగోరాలో, సంధిపత్రము నంగీ రించుట కేమాత్ర మిష్టపడుట లేదు. స్పిర్నా, ఇస్మిట్. రేవుల నుండి మిత్రమండలివారు తమ యుద్ధనౌకలను దీసివేయవలయునని, అంగోరా ప్రభుత్వమువారు గట్టిగ కోరుచున్నారు. ఈ రేవులను మూసివై చెదమని వారు తెలుపుచున్నారు. తుర్కీ వ్యవహారము విషయమై పార్లమెంటు సభవారుగూడ ఉపేక్ష వహించుట ఎంతమాత్రము భావ్యముగ లేదు. ఇందువలన సామ్రాజ్య క్షేమమున కెంత నష్టముగలదో, పేగు గుర్తింపక, బాధ్యత లేనివారివలె బ్రవర్తించిరి.

ఈజిప్టు: పురాతన వశిరోధనము

ఈజిప్టునందు పూర్వకాలమున గతించిన రాజుల సమాధులలో అనేక ధనకనకవస్తు వాహనము లిటీవల దొంగలచేతులచే దహనము లెగియుండును. 18-వ శతాబ్దమున ఈ సమాధిని తెరచి ఎల్లరకును బహిరంగ పరచెద రని ప్రకటించబడినది. ఈ యుత్సవమును జూచుటకు పెక్కు దేశముల నుండి యాత్రికులు విచ్చేయుచున్నారు. కాని అత్యంత కష్టముగ నున్నందున ఏ రీతిని తెరిచి, అక్కడ దొరకిన వస్తువులను వేరొక ప్రదేశమునకు గొనిపోవుట ఎంతవరకు న్యాయమున ప్రశ్న యుదయించును. సర్ రెజిస్ట్రార్ జాగ్రద్ధుగా రీ విషయమై వ్రాయుచు, టూటాకాఖ మెనుగారి కభ్యంతరమును సమాధినుండి దీసివైచి, సమాధిని విచ్చిన్నముజేసి, కష్టముగ చిన్నములను మొదలగువానిని ఏ మ్యూజియమునకో చేర్చి, తమ మాజూచు వారికొర కుపయోగపరుచుట, అ కష్టమును అయోగ్యమునగు కార్యమనియు, తా నిట్టి తప్పు నిడివరకు జేసినందులకు పశ్చాత్తాపము జెందితినియు, లండను ప్రెస్సు పత్రికలో సూచించిరి. పురాతన వస్తు వశిరోధకులు, ఆముష్మిక దృష్టితో నీ విషయము నాలోచించక, దిద్దుతువుల వేడుకనే ప్రధానముగ పాటించుచున్నారు. తుర్కీలో యూరపియనులైన నికుల గోరీలనుత్రవ్వి, వీరిని కొలది స్థలములో జేర్చవలయునని తురుష్కులు గోరీనపుడు, ఇంగ్లీషు ప్రజలు కోపోద్దీతులై తురుష్కులను నిందించిరి. అట్టితరి, పరిశోధన పేరుతో నయినను, ప్రాచీనుల సమాధులను త్రవ్వ పాడుచేయుట, అపవిత్రకార్య మని ఎంచుటయం దాశ్చర్యము లేదు.

స్వరాజ్య విధానములు

స్వరాజ్యవిధానములను నిర్ణయించుటకు కొంద రాతరుము జూచుచున్నారు. బెసెంటుసమావేశము వారిటీవల అట్టహాసముజేసిరి. దానుప్రభుత్వము స్వరాజ్యవిధానము నొకదానిని ప్రచురించిరి. మరల నిదియొక యాచారమై, కొంతకాలము ఇందు కొరకు వినియోగించబడిన నాశ్వర్య ముండదు. సంస్కరణములకు పూర్వము స్వరాజ్యవిధానములను నిర్ణయించుటకు దేశప్రముఖులు తమ విలువయుగం కాలమును వ్యర్థముజేయుచుండిరి. ఎట్టి సాగనగు విధానమును నిర్ణయించినను, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట సహజము. స్వరాజ్యవిధానములను నిర్ణయించు కష్టముగాదు. వానిని ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపజేయుట కష్టము. స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు ప్రజలకుగలహక్కు ముందుగ స్థిరపడవలెను. ఒకమా రీ హక్కును ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిన పిమ్మట, దేశము తన కనుకూలముగ విధానమును నిర్ణయించుకొనగలదు. స్వయంనిర్ణయాధికారము ప్రజలకు చేజిక్కినంతవరకు, ఎన్నివిధానములను నిర్ణయించు ప్రయోజన మొక్కటియే. ఇట్టిహక్కును సంపాదించుటకు, ప్రజలు తమ స్వరమును నర్పింప సంసిద్ధులు గావలయును. ఎట్టి స్వరాజ్యవిధాన ముండవలయునని వాదులాడుటకన్న, స్వరాజ్యసంపాదన కేమార్గముల ననుసరింపవలయునో యోచించుట, ఫలప్రదము. స్వాతంత్ర్యసిద్ధి త్వరలో గలుగవలెనని, ముస్లిండు కాంగ్రెసువిధానమును ఆచరణ లొంగి పూర్తిగ జేవలయును. స్వాతంత్ర్యవిధాన నిర్ణయాధికారము ప్రజలకు సంప్రప్తించువరకు, వారు తమ కార్యదీక్షను విడువజాలరు.

మైనారిటీవక్షము: రంగయ్యగారు గడుపు

20 తేదిన సభజరిగినప్పటికీ, ఈలోగా రాజీ కుదుర్చునియడం, దానుకూమ వారు శాసనసభా ప్రవేశముగూర్చి దేశములో నాందోళనము జరిపెద

రని, రంగయ్యగారు సూచించిరి. ఇందునుబట్టి, కాంగ్రెసునిర్ణయమును పాటించక, ఎన్నికలలో పాల్గొను ప్రయత్నములను వీరిపట్టినండియు గామిచెడరని స్పష్టముగను. రంగయ్యగారు వెల్లెనగడుపు, ఇక నాల్గోజులుమాత్రమే గలదు. రాజకుడురుట సాధ్యమయినను ఇంతతోందరలో గుదురుట దుర్లభము. రంగయ్యగారు మెజారిటీ వక్షమువారికి కొంచెము ఆశగలిగించిరి మైనారిటీ వక్షమువారు శాసనసభలకు బోవ నెత్తించుచున్న పుడు, మెజారిటీవక్షమువారు రద్దుపెట్టకయిండుచో, నిర్మాణకార్యక్రమము విషయమై మైనారిటీ వక్షము వారు సహాయముజేసెదరట. ఉభయములకు గావల సిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు, ఇట్టిమరతెందుకో తెలియకున్నది. రంగయ్యగారి కోరికప్రకారము కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో పాల్గొన గూడదని వోటురును గోరగూడదు. శాసనసభా బహిష్కారముకొరకు పనిజేయగూడదు. ఇటుల లొంగిపోవుచో మాత్రము, మైనారిటీవక్షము కనిక రించి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు తోడ్పడునట. ఇటులనే జరుగుట తలపించుచో, కాంగ్రెసు తీర్మాన ములవలన ప్రయోజన మేముండును? మైనారిటీకి కోవమువచ్చునని, కాంగ్రెసు సంచలనము నింత టితో కట్టిపెట్టవలసివచ్చును.

నిర్బంధ విధానము

దేశములో మరల నిర్బంధములు పెచ్చుపెరుగు చున్నవి. ఆంధ్రదేశముగూడ నిర్బంధములకు లోనగుచున్నది. నవజీవనుపత్రికా ప్రకాశకులగు రామదాసు గాంధీగారికిని, సంపాదకులగు కలెల్ కారుగారికిని క్రిమినలు ప్రొసీజరు 108 శ్లోకు క్రింద జామీను నోటీసు పంపబడినది. 17 వ తేదిన విచారణ జరుగును. పర్యవసాన మేమగునో జెప్పనక్కరలేదు. జామీను శ్లోకు వాక్యాంతర్యము నరికట్టుటకేగాక, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము నరికట్టుటకుగూడ యుపయోగపడు చున్నది. బెంగళూరులో రాటుమునుగూర్చియు, దేశసేవగూర్చియు నీయదలచిన యుపన్యాసములు గూడ జల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిచే నిషేధింపబడినవి. గయాకాంగ్రెసు తీర్మానములను కొనసాగించుటకు, అనేకనిరోధము లొనగూడు ననుట నిశ్చయము. కాని ప్రజలు దృఢసంకల్పము బూనుచో, ఈ నిరో ధములు విఫలము గాక మానవు. ప్రస్తుతము ప్రా రంభమయిన దండనవిధానము, ప్రజలలో కార్యదీక్షను పురిగొల్పునని నమ్మెదము.

అరబ్బులు: తురుష్కులు

అరబ్బులను తురుష్కుల భారినండి తాము కాపాడినటుల, బ్రిటీషువారు చెలుపుచుండురు. కాని అరబ్బుల స్వాతంత్ర్యము నవహరించు నుద్దేశము తురుష్కుల కేమాత్రము లేదని, ఇస్లాత్ పాషాగారి ప్రకటనముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీప్రభుత్వమునకు అరబ్బులను పీడింపవలె నను ఉద్దేశ మెంతమాత్రము లేదనియు, అరబ్బుల పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును తాముగీకరించితి మనియు, అరబ్బు జాతులతో స్నేహముగ నుండుటయే తమ యాదర్శ మనియు, ఇస్లాత్ పాషాగారు హుస్సేనురాజగారి ప్రతినిధితో బలికిరి. తురుష్కుల భారినండి అరబ్బులను తప్పించదలచినయడం, వారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమొసగి యుండవలసినది. అందుకు మారుగ, అరబ్బులు శ్రాంతి, ఇంగ్లీషువారికిందకు బోయిరి. ఇందువలన, వారికి గలిగిన నూతనలాభ ములు గనుపించవు. విదేశపరిపాలనముగూర్చి, సిరి యా, పాలెస్తీను, మొసూబేమియాలలో విశేషముగ నసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. ఈసంగతిని గుర్తించక తురుష్కులను నిందించి లాభముండదు.

స్థానిక వార్తలు

తపాల నోటీసు:—మారిమనుకు జూబులు కొలంబో మీదుగా పంపబడుటకు ఈ నెల 17 వ తేదీ సాయంకాలము ౫౦ 5-25 లోగా మద్రాసుజరల్ పోస్టాఫీసు జేవలెను.

జగన్నాథభక్తసభ సీతాకళ్యాణంకాలక్షేపం:-

ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4-15 గంటల ఎన్నుకుపైరోడు వేదాంతమున మా యవంధోర-న్న అనామె సీతాకళ్యాణము వారికథా కాలక్షేప మొనరించును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ:- నిన్న (15 వ తేదీ) సాయంకాలము రిపబ్లికన్ భవనమున ౪5 వీ త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షత క్రింద చెన్నపురి మ్యునిసిపలు కార్పొరేషను సభ జరిగినది. 1:20-24 బడ్జెటునుగురించి చర్చజరిగినది. మరల 19 వ తేదీన సభజరుగును.

బీదిసభ:-మద్రాసు ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ మవారి ఆదరణక్రింద శ్రీ సాయంకాలము ౫౦ 5-30 లకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ కదురుగ తరువల్లి శ్రీ. జి. కమలాదేవరమున సభ జరుగును. గంపలసూడం మమర రాజాగారు "ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను" గూర్చి యు. పన్యసించురు.

శ్రీగిత్తి వన్యాసము:-శ్రీ ఆచరకలాపిలాసిని సభ ఆదరణమున బ్రహ్మశ్రీ ప్రసంగింపబడిరి. వ. సోమదేశికర్మ గారు శ్రీ (17-2-23) ఉదయం 7-0 గంటలకు తంబుకెట్టి వీధి 217 నెం. (రమస్వామిగుడిలో) కర్మ బ్రహ్మయోగం అను విషయమును అరణ్యములో ఉపన్యసించెదరు. ఆందరు రావచ్చును.

మైసూరు వరదాచారి శారదా నాటకసమాజము-రత్నావళినాటకము:- ఈనెల 17 వ తేదీ ౪వ వారమునాడు రాత్రి 9-౩0 కు రాయలు థియేటరులో వీరు రత్నావళినాటకమును ప్రదర్శించురు.

విష్ణులీల:-ఈనెల 18 వ తేదీ ఆదివారము సాయం కాలము 5-50 కు రాయలుథియేటరులో వీరు విష్ణులీలా నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

మిషన్ ఆఫ్ హెల్పు:-ఈసంఘము నాదరించుటకు నిర్మించుటకు ప్రభువంశము తమభవనమునందు నిన్న సాయంకాల మొకసభను జరిపిరి. ప్రేక్షకులు పెక్కుమంది వచ్చియుండిరి. వారిలో అధిక సంఖ్యకులు. యూరోపియనులు ఈ సంఘము వారు తమతోడిమతస్థులకు (క్రైస్తవులు) సహాయము చేయుట యందు చాలావృత్తి సూపుమందిని గవర్నరుగారు ప్రశంసించిరి. సంఘము పక్షమున చెనచెంబు స్టాన్ల గవర్నరునకు కృతజ్ఞతలెలుపుచు, మదరాసు విషయకహాసమునకు సరించి ఈసంఘమువారు క్రైస్తవమతప్రచారముకై ప్రయత్నించుచుండి రనియు, అందుల కందర సహకారమును కావలె ననియు చెప్పిరి. విషయమును కొంతసేపు మాటలాడిన పిమ్మట, సభ ముగిసెను.

మాలానా ఘోరభాగము

చెన్నపురిలో సముద్రతీరమున బహిరంగసభ
జెజుసాలనుండి వచ్చిన మాలానా ఆబ్బులు లతీపుఘోరా, మహమ్మదు యూనిసు సాహెబుగార్లు స్వాగత మొసంగుటకు యా నెల 14 వ తేదీ బుధవారము సాయంకాలము తిరు కళికేణి సముద్రతీరమున అల్ల జామాలానామహమ్మదు ఫజ్ల అల్లాసాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. ఘోరభాగము ఆజదు హిందు పుత్రికాసంపాదకుడు. యూనిసు గారు మత్యాలపేట కలంటిమదళము కెప్తాను. కామిరపోర్లు పుత్రికాసంపాదకు డగు మాలానా ఆబ్బులు మతీమహారాయగారు వారిద్దరిని పుష్పహారములను సమర్పించిరి. అధ్యక్షుడు మ.రా రిగారును స్వాగత మొసంగుచు సుపన్యసించిరి. సన్మాదితు లిరువురును వందముల లెకిరి. చాలమంది సభకురంధ్విరి.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 15:- బొంబాయిచే కామమ్మ శేంబురు సమాజమున ప్రగల్భముగా రధ్యతత కనిపించిరి.

విదేశ వార్తలు

రూపరెన్సితులు

పరాసులకాంత్యము హెచ్చుట

జరనుల దౌర్జన్య రాహిత్యము

సహాయనిరాకరణము

పరాసుమంత్రి లండను కేసుట

ఎస్కెలోనున్న మాంచెట్టరు గార్డియన్ పత్రిక విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—వీటోకరు, వేగండు సేనానిగార్లు కలసికొన్న పిదప జర్మనులు ఏ మొత్తముగ ప్రవాసమున కంపడుచున్నారో, జర్మను సేనలు అధికారుల సందర్శిని ఆడే ధనిక తలమివేయుటకు పరాసులు సిక్స్యయింతుకొనిరి. వీరిపూనే ప్రెంచి తెల్లియను అధికారులు నియమింపబడుచున్నారు. కాని జర్మనులమాత్రము ఎవరో కొందరుతప్ప అందరును సాత్వికనిరోధమును అవలంబించిరి. పరుషవాక్యములనుగూడ ప్రయోగించుటలేదు. తెల్లనుగ్రతలయందు ప్రకటింపబడు అసత్యపు సాహసకృత్యములూ ఇచ్చట సేమియు వినరాదు. ఇక ఒక మాట మాత్రము వినబడుచున్నది. అది ఏదనగా—నమ విజయముల మెలిమీని ఇకమీద బరుగురుధ్యములన్నియు అర్థములేనిదగును. అనగా యుద్ధములేయుండవు. నిశ్చితాభిప్రాయములేక చంచల చిత్తులగువారిని జనసామూహమునకు వర్తించుకొనసమర్థులకారము క్షీంచు యభిప్రాయమున్నటుల గాన్పించుచున్నది. అందుచేతనే కెయిబరు ఆఫ్ హోటలులోని వారందరును పరాసులను బహిష్కరించుట తట్టి చి.డి. వీరినందరిని క్షీంచెదమని ధయ పెట్టుటచేతనే ఇట్లొకరిని. సాత్వికనిరోధ మిప్పుడు కార్మికపక్షమువారి హస్తాగ్రహణమైనది. కార్మిక లీయన్లవ్యవస్థను నడుపుచున్నారు. ప్రజలు నిరోధము జూపవలెనని ఎస్కెలోలో గొడలట అంటింపినవారు ఈ కార్మికలే.

ఎవరు జూచినను పరాసులు కాంత్యముతో నుండుటకు ఇక వెంటమాత్రమువీలులేదని నూచనము కాన్పించుచున్నది. ఇక నెంత మాత్రము పరాసులు ఓపికపెట్టి యూరకుండుటకు సాధ్యము గాదనుచున్నారు. కెయిబరు ఆఫ్ హోటలులో ఆఖరుమంషి పోవుచు అసలు కేంద్రస్థానమందున్న విద్యుద్దీపమును తీసివేసి పోయెను. ఇట్టిచర్యలు చేయవలదని ఎంకెకెస్సెను ప్రయోజనము లేనందున పరాసులైక్యములు ఈ ప్రదేశమును ఆక్రమించుకొన్నవి. ఆవిద్యుద్దీపములను నిర్వహించువర్గమును అరెస్టుజేసిరి. దుకాణదారులు పరాసులను బహిష్కరించుటచే తీవ్రమగు చర్యల నవలంబించెద మని పోర్చుగల్ సేనాని తెలియజేసెను.

పరాసులు ఇంకను ఎక్కువ

కాంత్యమును వహించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 14:—పరాసులు మరింత కాంత్యమును వహించుచున్నారు. మొన్న జరిగిన జగడములో జేరిన 6 గురు పోలీసువారిని బట్టి అప్పజెప్పుకలెనని పరాసులైక్యము గెల్ నెక్ కర్చుకొని ప్రదేశించి యడిగెను. మరొకొందరుగూడ అరెస్టుచేయబడిరి. బందీలతో పరాసు సేనలు వీరులవెంటపోవుచుండ జనులు ధిక్కరించుటచే అరెస్టుచేయబడిరి. ప్యారిసులో తెలిపాను తంతి వార్తలు లేకుండ జేయుచున్నారని గెల్ నెక్ కర్చుకొని టెల్లిగ్రాములను 24 గంటలకు విధించుచున్నారు. మోటారుబండ్లను ఆడిగినపుడు ఇయ్యనివారిని బండ్లను ఇచ్చివచ్చుట ఆ బండ్లను నడుపువారిని చంపెదమని భయపెట్టిన అధికారులను బోకములో పరాసులు క్షీంచుచున్నారు. కెప్టెనుమాటను వినని పోలీసు ఉద్యోగిలను క్షీంచిరిరిమివేయుచున్నారు. బ్రిటన్ పోలీసు కార్యదర్శి కెండునెలల క్రింద విధించి కెప్టెనువని జేయనందుట 100,000 మార్కులను జరిమానావేసిరి.

జరను రెవులను బంధించుట

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 14:—కొన్నికొంతలలో జర్మనురెవులను బ్రిటన్ హోమ్లర్స్ ఫ్లీట్, కీలు, డ్యాక్ జిగులను పరాసులు బంధించెదమని తెలియచున్నది. మ్యూమెసినిగారి యాజమాన్యమున యుద్ధనౌకలు ఈపని నిమిత్తము పోలీసువని తెలియచున్నది.

14వ శైవ మహాజనరంభ

ఈ నెల 19వ తేదీనుండి తెనాలిలో జరుగును

శైవమతాభిమానులెల్ల విచ్చేయ ప్రార్థించబడుచున్నారు

పోలీసు దళమును నిరాయుధులుగ జేయుట
బోకము, ఎస్కెలో, హెర్బి మున్నగు ప్రాంతములందు పోలీసువారిని పరాసులు నిరాయుధులుగ జేసి వీరిని—పోలీసు నానాటికి విరోధముగ ప్రకటించుటచే సంరక్షకవర్గమునుండి మునిసిపలు పోలీసు దళముగ మార్చిరి.

పత్రికలను బంధించుట

కొల్హను ఫిబ్రవరి 14:—పోయినమాసము ఆక్రమణ ప్రదేశములో 88 వార్తాపత్రికలు ఆపుచేయబడినవి. ఆక్రమణ ప్రదేశములో 28 పత్రికలను రానివ్వటలేదు. నేడు 14 తేదీని మరి 7 పత్రికలు ఆపుచేయబడినవి.

కార్మికుల ఆందోళన

హ్యూస్, ఫిబ్రవరి 14:—డుస్సెల్డార్ఫునుండి పరాసులు కొందరులు తెలుపుచున్నారు.—జనివాండందరును అసంతృప్తులగుచున్నారు. వీరిని కార్మికులు పనిగారలెనని పరాసులు నడుచున్నారు. వీరు గనులలోను ఇనుపదొంగలమీదను జనిజేసెదమనుచున్నారు. కృష్ణహోములు ఈరిగి చాలకాలము సాగుటకు వీలులేదని కార్మికవర్గమువారు నడుచున్నారు. పరాసులతో ఒడంబడికను జేసికొనవలెనని తీర్మానించుకొనిరి.

శుకవారమునుండి పరాసులను పనివాండందరును హెచ్చువేతనములకై, మెనెల్లి, స్ట్రోమెలలో సమ్మెతుతోడుగ, సమ్మెగట్టుటకు సిక్స్యయిందిరి.

అసలువాయటము సమ్మెనుగూర్చి ఏమియుజెప్పుటలేదు. ఒకప్రెంచి ఉద్యోగిని గెల్ నెక్ కర్చుకొని జనసమూహముమీదబడి గొట్టి తలమీద గానుచును కలంగజేసిరి తెలియుచున్నది. ఇతరు పోలీసు ఉద్యోగివద్దకు గొంపోవడెను.

తెల్లియను సైనికులు ఇద్దరు నుంకముల యధికారులను అరెస్టుజేసిరి. యాత్రు ఇనుపదొంగలను బండ్లను పూర్తిగ అర్ధరాత్రివేళ ఆనాక్రమణ జర్మనుప్రదేశమునకు గొంపోయిరి.

గెల్ నెక్ కర్చుకొని పురపాలక సంఘమువారు తమవై విధించిన జరిమానా నీయమోపుటచే డిగ్రీజీసేనాని ప్రధానులగు బ్యాంకు అధికారులను అరెస్టుజేసెను.

రూపులలో బ్రిటిషును పరాసుప్రదేశము

స్వాధీనము జేయుట

కొల్హను, ఫిబ్రవరి 15:—జర్మను సుపదారుల వార్తలదరును సమ్మెజేతనో పరాసులు తమజేతనమున బాగును గొంపోవుటకు రూపులలో బ్రిటిషువారు తమప్రదేశములో కొంత భాగమును తాత్కాలికముగ స్వాధీనముచేయవని కోరిరి. ఏవో ముఖ్యభాగము నొకదానిని నిచ్చెదమనియు అందుచే ముందు మరి 2 నెవుడైన వీరినాధారము జేసికొని అడుగరావని బ్రిటిషువారు నడుచు తెలియుచున్నది.

రైసులందులనుండి రవాణాచేయుటకు ముఖ్యముగ బ్రిటిషు ప్రదేశమునుండి రవాణాజేయు విషయమై ఆలోచించుటకు పరాసు మంత్రి పేరుటు సేనానితో ఇంగ్లాండు కేగిరి. ఆక్రమణ జర్మనులో బ్రిటిషు ఆక్రమణలో నున్న ఇనుపదారులను పరయోగించుకొనుటకై జెడలిరి.

పరాసుల ఆర్థిక దుస్థితి

లండన్ ఫిబ్రవరి 14:—పరాసులు జర్మను వ్యక్తిభావము నడండుటకును జర్మనులనాశన మొనర్చిన ప్రదేశమునుబాగుచేయుటకును పెద్దమొత్తమును ఋణముజేయవలసి యున్నది. వీనివలన గొప్ప భాగమును పరాసులు మోయవలసివచ్చును. వీనివలన పరాసులకుచా కష్టముగనెన్నుది. మీదుమిక్కిలి జర్మనులు పరాసులకు ఏమియు ఇవ్వలేదు సరిగదా జర్మనులకే పరాసులు 100000,00000 ప్రాంతములను బహులిచ్చిరి పరాసు రాయబారి తెలియజేసెను. తమవై వ్యక్తిభావముతో పనిచేయుచున్న జర్మనులకు పరాసులు పెట్టుబడి పెట్టుట కుద్ధ అసంభవము. ఎది సమ్మెటకు వీలులేదు.

అధికారమునాడు ప్యారిస్ మాన్వేయిల్సు మధ్యహిందూ ప్రదేశమునబోవు మెయిలుతపాలను ఎవరో అతిసాహసముగ దోచుకొనిరి. దొంగలు మారు రాళ్లములతో లోపలపకేరించి తిరుపును తెరచి 30 సంతులను దొంగిలిచిరి. రిజిస్టరు ఉత్తరములను, ప్యాకేజీలను ఎత్తుకొనిపోయిరి.

ఈజిప్టులో టుంటూఖామెక్ గారి సమాధిలో ఆరున Xడిని 18 తేదీని తెరచెదరు. ప్రపంచసంచారములు అనేకు లీ ప్రదేశమునకు వచ్చుచున్నారు.

ఫ్రీ మేక రీనికి ప్యాసిస్ మో ఉద్యమమునకు సంబంధములేదని. ముస్సోలినిగారే ఇటులు తెలియజేసిరి.

హ్యూస్ ప్యాసిస్ ఉద్యమములోనైన జేరవలెను లేదా ఫ్రీ మేక రీనిలోనైన జేరవలెను. అంతిముగాని రాంటిలోనుండరాదని. ప్యాసిస్ యుద్ధమున ఒకేకమౌఖ్య, విధేయత గలదు.

మ్యాక్ స్వస్థనను విడుదలజేసిరి. రిజిస్టరు కార్యాలయములు డెల్లినులో మరల తెరవబడినవి.

తురుష్కులు - మిత మండలి

అంగ్లా ప్రభుత్వమువారికి సంయుక్త లేఖ
తురుష్కుల ఉత్తరువును అంగ్లికరించుటకు వీలులేదు

లండన్ ఫిబ్రవరి 14:—కాక్ స్టాంటినోపిలులో నున్న మ్రోమిమనరు లందరునుకలిసి అంగ్లా ప్రభుత్వమునకు లేఖను బంపుచున్నారు. ముదేయూ ఒడంబడిక ఇంకను అచటలానే యున్నదనుచున్నారు. స్మిర్నానుండి యుద్ధనౌకలను మరలించుటకు అంగ్లికరించము. స్మిర్నాలో తమ యుద్ధనౌకలను ఉంచుకొనుటకు హక్కు గంభీరి.

అంగ్లా ప్రభుత్వమువారు స్మిర్నా, ఇస్మిటు రేవులను మూసివేయుటకే కృతనిశ్చయమై అచంచలముగ నున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ తీర్మానమును వీరంతమాత్రము వదలుకొనిరి తెలియుచున్నది.

హ్యూస్ ఆక్రెయ్ కై ప్రవృత్త జేవాలయమును ఇటలీనారు 16000 పౌనులకు కొనిరి. ఇ యుక్క ఏమి యున్నదో కనుగొనుటకు వీనిని త్వరలోనే పదగొట్టెదరు.

బాగు చాలకపోవుటచే ఇనుపతీగలపనులు ఆగిపోయినవి. వీనివలన పనివాండ్రు పని లేకున్నదని డెస్టార్డు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

డెస్టార్డులో ఆర్థిక పరిస్థితులుదుర్భరముగనెన్నుచున్నవి. ఒక కంపెనీలో 2500 మంది జనిలేకయున్నారనియు తెలియుచున్నది. పరాసు అధికారులతో పనిచేసెదమని ఒప్పకొన్న జర్మనులను బంపెదమని భయపెట్టి ఆకాశరామున్న ఉత్తరములను వ్రాయుచున్నారు.

పరాసులు తమ రీతులవలన అప్పును తీర్చివేయుటకును గృహభయమును బడసిన ప్రదేశములను నిర్మించుటకు పరాసులు అప్పుజేసెదమని తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లాండులో పనిలేని కార్మికుల సంఖ్య గతవారము 24 నేలు తగ్గింది.

పంచదారధర హెచ్చినది. అమెరికా, ప్రాంసుజేతములో ధర పెరుగుటచే కైసులో టోపన విక్రయించువారు హండెడ్ టెయిటును ప్రిలింగుధర జెట్టిరి.

మార్కెస్ తెరవేధర్డు గారు 84641 పౌనులను సార్వభౌమునికట్ల తమకుగల విశ్వాసమును జూపుచు ఇచ్చివేసిరి.

ఎడరస్టు వర్మతావోనాణి సంఘమువారిసొమ్ము 1400 పౌనులను అపహరించెనని చార్లస్ థాంప్సన్ గారు అరెస్టు చేయబడిరి.

బ్రిటను విదేశాంగ విధానము

అన్ని పక్షములనూ రంగీకరించుట
లిబరలు పక్షమువారు
ఈవిషయములో నానాజాతిసమితివారు జోక్యము కలగజేసుకొనవలయు ననుట.
బోనర్లాగారి యుపశ్వాసను వర నులు ఆడిపించుట.

భారత శాసనసభ

అసభికారసభ్యుల బిల్లులపై చర్చ

డిల్లీ ఫిబ్రవరి 15:— భారతశాసనసభ వా రీ దినమున సమావేశమై అసభికార సభ్యుల బిల్లులను చర్చించిరి. తపాలా కాభివృద్ధికార్యములకు సామ్యముగా అసభికార సభ్యులసభను ప్రవేశించి రాజభక్తిప్రమాణము నొనర్చెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

1920 సం॥ క రెస్పొన్సు

గౌ. జే.పి.ఎల్.కె.ట్యూ:— వాస్తవ ఆరీగారికి ప్రత్యుత్తరమును నిట్లు నడిపిరి. క రెస్పొన్సు ఇబ్బందులనుగలిగించియు 1920 సం॥పు క రెస్పొన్సును తొలగింపవలె ననియు బొంబయి భారతీయులు పంపిన మహాజను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరి. వాస్తవముల బహుధీని కాగ్రత్తగ గమనించుచుండిరి. కాని ఈవిషయమున ప్రస్తుత మేమియు చేయవలదు.

జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు:— కాస్టిలు బిల్లులను వారమున కొక్కదినము కంటే సభిక్షముగ విక్రయించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమా? అట్లు చేసినయెడల మారకపు స్థితి బలపడునా?

గౌ. బ్లాక్ట్యూ:— ప్రభుత్వమువారి విషయమును విచారించెదరు. కాని వానిని నిర్వర్తించువరకు నమృతము లేదు.

నాగుగారు:— రైల్వేపాలనమును గురించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు చెబుటచేసెను. రైల్వేస్టేషన్లను తగ్గించుటకు గాను పన్నులను తగ్గించవలసినదని ప్రభుత్వమువారు రైల్వే అధికారులకు త్రవ్వజేయెదరు. సాధ్యమైతే తరచు తిన్నవారికి బాగుపరచి కార్యక్రమమును సాగింపవలసినదని జి. వి. పి. ఇ. వి. ఆర్. రైల్వేలను కోరిరి. రైల్వేకాభివృద్ధి ప్రశ్నపై వెల్లడించిన కరిపాలనా విధానమును చర్చించుటకు ఆయనయొక్కట్టికలో చేర్చుటకు పూర్వము, శాసనసభవారికి విజ్ఞాపకము జేయవలదు.

వివాహిత స్త్రీల ఆస్తినిగురించిన సవరణచట్టము

కా.మ.గు.గారు:— 1871 సం॥పు వివాహిత స్త్రీల ఆస్తి సవరణచట్టమును నిర్వహించినదని యావదించెను. ఈచట్టమును పునః పునః చర్చించి శాసనసభవారికి పంపిరి. ఒకసంవత్సరముకు పూర్వము ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది. కాననమండలి రీ వ సెక్షను, హిందూ పులకును మహమ్మదీయులకును, బౌద్ధులకును, జైనులకును, కిక్కులకును వర్తించు సని వివరముగ చెబుటకు ఈ చట్టముయొక్క యుద్దేశము. భర్త, తనజీవితమును కొంత మొత్తమునకు భీమాజేయించుకొని, భీమాప్రమునం దామొత్తమును తనభార్యకొర నెయిరా పిల్లలకొరనెయిరా వివరముగ చెలిపినను, ఆమొత్తమును మృతదేవు భర్తయొక్క ఆస్తిగనె స్థించవలెను గాని భార్యయొక్క గాని పిల్లలయొక్క గాని ఆదాయముగ నెంచరా దని ఈ చట్టమునందు అర్థము. ప్రస్తుతము భారతదేశమునందు కవిధానాన్ని అ ఉన్నతస్థాయిస్థానముల తీర్పులందుగల సందిగముల నిడులం సవరింపవలెను. బౌద్ధసంఘము కీ బిల్లు వర్తించని ఉపసంఘమువారు నూచించిరి. ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీల వాదననునిజకరవారే ఉపసంఘమువారిట్టియట్టిపాటును నొసగిరి. “ఈభార్యయొక్క గాని బిడ్డలయొక్క గాని ఉపయోగాధ్యక్షుని ప్రత్యేకముగ చెబుటచేసిన భీమాప్రములందుగూడ నీవెక్షనును అమలులో పెట్టినయెడల చాలచిట్కలుగలుగవని ఇన్స్టిట్యూషన్ కంపెనీలవారు చెలిపిరి. 1874 సం॥పు వివాహిత స్త్రీల చట్టము తనభీమాప్రమునకు వర్తించునని చెలిపిన విషయములందు మాత్రమే ఈచట్టమున వర్తించునని తేలిననూచించబడిన ఇట్టి ప్రత్యేకనిబంధన గానిమిట అవసరమని మేము జిలంపము. భీమాప్రముల చరమివాద ఋణములను పుచ్చుకొనుటకు వీలందునను నుద్దేశముతో సామాన్యముగ భీమాజేయించుకొనెదరు. దినము ఈబిల్లు వెలుకటికర్తములకు గూడ వర్తించునట్లునర్పటుకు వీలులేదు. కాని మదిరానునందు ఇట్టివల వ్రాకొనవలె తీర్పు ప్రకారము, ఈబిల్లు 1914 సం॥ తరువాత గావించబడిన భీమాప్రముల కన్నీటికిని వర్తించ జేయవచ్చును.”

ముఖ్య గౌ. జే.ప్రపాద సర్వాధికారిగారు బిల్లునెదిర్చిరి. ఈ బిల్లును తిరిగియు ప సంగ్రహము వారికి ప పి జేయవలె నని సవరణ నుపపాదించిరి కాని నిరాకరింపబడినది. తరువాత జ గిన చర్చకుండు ప్రభుత్వసభ్యులు సాక్షాత్తు లేదు తరువాత సభవారిచే సంగీతంబుడైన అక్టోబరు 2 బిల్లులను:— 2 వ శ్రేణి నునందు వెలుకటికడివిగాక, (1) వ గమన

క్షను హిందూ మహమ్మదీయ, సిక్కు, జైనును సంఘములవారికిని వర్తించును మదిరానునందు చట్టము 1913 సం॥ డిసెంబరు 31 వ తేదీ నుండి ఆచరణలోనికివచ్చును. భారతదేశమున నితరరాష్ట్రములందు 1923 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండియు నమలులోనికి వచ్చును. 1923 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలోపున కోర్టువారిచే గావించబడిన తీర్పుల కిది వర్తించును.

హిందూల సవరణబిల్లు

జే.పి.గిరి అయ్యగారు:— కొన్ని కరగతల వారముల యొక్క పారసత్వమును తొలగించి ప్రస్తుతమున్న అనుమానముల తొలగించుటగాను హిందూల సవరణబిల్లును ప పాదించి ఈ బిల్లును విచారణార్థ ముపంపుము నని యమింపవలె నని యు ప పాదించెను. అవిభక్తకుటుంబముయొక్క ఆస్తియందు వారసత్వముగల వారెవరునుకొన్ని శరీరమనో వ్యాధులచే పీడింపబడుచుండెదను కారణమున తనవాక్కును గోల్పోరాదని నిర్ణయించుట ఈబిల్లుయొక్క యుద్దేశము. ఇది వంగదేశమునకు వర్తించదు.

ప్రతికూలము

రంగారామి, జమ్నాదాసు, ద్వారకదాసుగారు ప్రతిపాదనము నెదిర్చిరి. హిందూ అచారములను వ్యాయములను సకారణములైనవియుభర్తయొక్క ములైనవియు! వీరునుడివిరి. మరెవరు తనకు విధించిన ధర్మముల నిర్వర్తించి అవసరమగు త్యాగమునకు సమర్థుడైనవానికే హిందూ ధర్మకాస్త్రమువారసత్వముగల నొసగుచుండెను. అట్టి కేస్త్రసామర్థ్యములు లేనివారికొసగుటచే వంగదేశమునాతిక మను నాస్తిమర్మసితులపాలగును అని నడిపిరి.

ప్రభుత్వతాటస్థము

గౌ. మహమ్మదు వక్సీగారు:— ప్రభుత్వసభ్యులు తటస్థముగ నుండునని చెలిపిరి. గారు, నందలాల, చాడగిగారు బిల్లును బలపరిచిరి. ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడినది.

స్త్రీలవారసత్వము

జే.పి.గిరి అయ్యగారు:— హిందూ వారసత్వమును మార్చి కొంతమంది పురుషవారసుల కంటే కొందరు స్త్రీలవారసులకు ముందుగా మార్చునొసగుటగాను మరెవరైనా బిల్లు నుపపాదించిరి. ఈబిల్లును చర్చించుటకుగూడ నొక ఉపసంఘముని నియమించుటకు సభవారింగీకరించిరి.

మహమ్మదీయ ధర్మాదాయ బిల్లు

అబ్దుల్ కాశిముగారు:— మహమ్మదీయ వాక్ (ధర్మాదాయము) ఎట్టిటలను రిజిస్టరు జేయవలెననియు మట్టులు (ట్రస్టీలు)తక్కులను కరిగి వెలుపవలెననియు బిల్లునందు గలదు. బిల్లును విచారించుట కొక ఉపసంఘమును నియమించవలెననియు అందు మహమ్మదీయసభ్యు లధికముగ నుండవలెననియు ప్రతిపాదించిరి. వ్యక్తి ప్రత్యేకలాభములకొరకు ధర్మాదాయముల వెచ్చించుకొనివీలులేదని జేయుట ఈబిల్లుయొక్క యుద్దేశము. జీవీదీయగారు:— ప్రతిపాదనము నెదిర్చిరి. రెండువత్సరములకు పూర్వము గావించబడిన ధర్మాదాయచట్ట మిక్కాములకు జాలుననియు, నీచట్ట మవసరము లేదనియును నడిపెను. సభవారింతట ఫలహాములకు లేచిరి.

ప్రభుత్వము వైఖరి

ఫలహారాంతరము భారత శాసనసభ తిరిగిసమావేశమయ్యెను.

టాంకిన్సుగారు:— కాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిందువిషయమున చెలిపిన యభిప్రాయములను చదివి అతన్నియును బిల్లును బలపరుచుచుండెననిచెప్పెను. ధర్మాదాయముల ప్రజాసత్కాభి. ప్రభుత్వమువారి కీబిల్లుయొక్క అదర్శములయెడల సానుభూతి గలదు. 1900 సం॥ ధర్మాదాయచట్టము గాక ఇంతలో మరీ యే చట్టమును గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధములేదు. కాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములీవిషయమున చర్చనీసికొనినవో అవసరమైనయెడల భారత ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చెదరు. అంతియగాక మహమ్మదీయులు మతావేశపరులు. ఎక్కువ విజ్ఞానములేదు. ఈబిల్లును శాసనమొనర్చినయెడల ధర్మాదాయ ప్రస్థానములందు డేజమును గలుగ జేయుదురు. అట్టిమయమున ప్రభుత్వమువారు సవరణించుటకు పాల్పడవలసి వచ్చును. ఈబిల్లునందు ప్రతిక్షాణము ధర్మదాయములపై కలెక్షన్ కధికారముగలదేను. ప్రభుత్వకార్యనిర్వహణాధికారులకు, ఇట్టిమతవిషయమును కార్యములను తగిలించరాదని ప్రభుత్వమువారు 1883 కర్మరక్షన నిర్ణయించుకొనిరి.

కాశిముగారు, ధర్మాదాయములందు ధర్మకర్తలు దుర్వ్యయములను గావించుచుండెననియు ఈబిల్లును శాసనముగ నొనర్చుకొనియెడల మహమ్మదీయులలో గూడ అకాలిలంబి యుద్ధమును బయలుదేరు నని నడిపిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. దినము సభయందధిక సంగ్రహములచే ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడినది. 41 అనుకూలముగను, 30 ప్రతిపాదనముగను సమ్మతమనొసగిరి.

భూసంపాదనచట్టమునకు సవరణ

నిరాకరింపబడుట

జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు:— 1894 సం॥పు భూసంపాదన చట్టము:కు సవరణబిల్లు నుపపాదించెను. ప్రస్తుతచట్టము ప్రకారము భూసంపాదన యందు పారులతో గలుగుచున్న సంఘస్థలను తొలగించుట కీచట్టము ద్వేషంబుడెను. పంతులుగారు, (వాసికొనివచ్చిన దీర్ఘ వ్యాసమును జదివి ప్రస్తుతవిధానమునందలి యవశకతల నన్నిటిని వివరించిరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు, పారుల అస్తుల విషయమున నిరంకుశముగ ప్రవర్తించి లాకుకొనుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు పారుల యొక్క భూమిని తీసికొనుటకు పూర్వము తన కేసును సివిలు కోర్టు వారియెదుటకు వెచ్చికొనుటకు వీలుగలుగజేయవలె నని బిల్లునందు గలదు.

ప్రభుత్వసభ్యులు ఎదుర్చుట

కర్మగారు:— ప్రభుత్వసభ్యులను మానసియులగు బయ్యారసంహితకర్మగారు ప్రతిపాదనము నెదిర్చిరి ఇట్లు నడిపిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఈబిల్లునకు సంపూర్ణముగ ప్రతిపాదనముగ నుండిరి. ఈబిల్లు నంగీకరించినయెడల వ్యవహారములందు చాల కాలస్వము గలుగును. రైలుమార్గ పోకదాని నిర్వహణించి (నుకొనుచు భూమిని గోల్పోవుచున్న ప్రతిష్ఠాస్థియు కోర్టుకు జనును. ఈదావాన్నియు పరిష్కరింపబడుట కెంతయో కాలము పట్టును. ఇందెస్ట్రీయలు కమిషను నిజేడి ననుసరించి, ప్రస్తుత చట్టమునందు కొన్ని సవరణల నొనర్చుట అవసరము. స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి నిజేడియకొనవచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని సవరణల నొనర్చెదమని చెలిపిరిగాన పంతులుగారు తన బిల్లును ప సహాయముకొనెదమని నమ్మెదను. ఈ బిల్లుపై నింతచర్చ జరుపుటవలన ప్రస్తుతచట్టమునందలికొన్ని లోపములను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించగలిగిరిని నడిపెను.

జమ్నాదాసు, ద్వారకదాసు ముఖ్య గారు బిల్లును బలపరిచిరి.

వోటునకు బెట్టగా పంతులుగారిబిల్లు అధికసంగ్రహము చే నిరాకరింపబడినది. అంతట సభ ముగిసెను. సభవారు లేపటి దిండున సమావేశమయ్యెను భారత ప్రభుత్వభావి అధికవిధానము చొప్పునకును.

తిరువల్లిక్కేటి సంగీతసభ

గోకేనలులో గొప్పసంగీతసభ

తిరువల్లిక్కేటి సంగీతసభవారి యజమాన్యము క్రింద జరిగివున్న ఆర్యనియమవిధిగొన్న వై. ఎం. వి. పి. గోకేనలులో యింక 18 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు గొప్పపాటకు చేరే జరుగెను.

సంజీవరావుగారు (రంగుడం) నేలుగానము.

తిరుక్కోడిరాజులు కృష్ణయ్యగారి అల్లుడు నారాయణస్వామయ్యగారు ఫిడేలు.

అలఘనలెట్టిగారు (వంధకోణం)-మృదంగం

సుందరరామయ్యగారు (ఉమాదవరం)-ఘటవాద్యం.

మార్కులు ఇప్పుడు పాను 1 కి 108000, 107000 విక్రయ మగుచున్నవి.

సీనులు ఆత్మధృక్కులు! సంగీతము వివరింపిరి!!

మైసూరు పి.వి.వరదాచారి రత్నావళి తియేట్రికల్ కంపెనీ ఆందు

శారదాతియేటరు లిమిటెడ్ సాల్వకోటార్సుకు ఎమరెన్సు రాయల్ తియేటరులో 17-2-23 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు

రత్నావళి

18-2-23 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు

విషులీల

నాటకములను ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశకట్టుము:—రు 4, 3, 2, 1-8, 1, 0-12-0 0-8-0 ముఖ్యగవంతు:— ఆకాశగమ కలుగవంతులై మండుగానే టికెట్లను కొనియొందుట మంచిది.

వి. ఎన్. మూర్తిరావు, మేనేజింగు ఏజెంటు.

(స్వర్ణముపలేఖరి)

శ్రీమూర్తి వారిస్వర్గోత్తరు రావుగారు గేటియుద్దము
మీద పెద్దాపురము వల్లిది. గేటి సాయంకాలనగర యయిన పిమ్మ
13 వ తేదీ సాయంకాలమున కునియందనూ, 14 వ తేదీ సాయం

మునిసిపల్ సర్కిల్

హిందీ ప్రచారము

ఈ కింది ర్కాములు చేయబడినవి

కాలమున సి.తా.పురమునందును, 15 వ తేదీ సాయంత్రం కాలమున రాజకుమార్తెదవరమునను నుపన్యాసములు చేసి, 15 వ తేదీ రాత్రి పానంజరం బ.డిల్లీ శ్రీ బలులును సాంబమూర్తి గారును ఆయనయను కలిసి బెజవాడకు బయలుదేరి ఆంధ్రరాష్ట్ర సంగమ కార్యవిశ్వాసానికి సభకు వెళ్లెనట. ఏమిట 18 వ తేదీకి వారు భయంబను కాకినాడకు మరల రావచ్చును.

ఫిబ్రవరి 16-వ తేది శుక్రవారము

(2) పప్పు భాస్యములు

(3) నూనె విస్తృతులు

(4) చిల్లర వస్తువులు

(6) **ఇనుపము**

(6) లోపాములు

(7) 00/0000

కవు క్రిష్ణుడు 20 షిక్రీలు	రూ 150.00
తొట్టిక్రిష్ణుడు 20 షిక్రీలు	రూ 150.00
సింహాంధూర్కు 20 షిక్రీలు	రూ 150.00
దిక్కు 18 షిక్రీలు	రూ 140.00

భీమవరం

(ఒక విలేఖరి నుండి)

యామినీ పూర్ణ తిలకమ్మగారు

శ్రీ మహాత్మా గాంధీ గ్రంథాలయమువారి ఆహ్వానము మీద ఈనెల 4, 5 తేదీలలో శ్రీమతి యామినీ పూర్ణ తిలకమ్మగారు, నరసాపురం తాలూకా కార్యకర్తల సంఘ కార్యదర్శి పోస్టు గ్రామాలక్ష్మమ్మమ్మగారు మా గ్రామము దయచేసి బహిరంగ సభలు జరిపియున్నారు. శ్రీ గాంధీ గ్రంథాలయ సభ్యులందఱు, భీమవరం తాలూకా జాతీయ సంఘమువారి కలలు సత్యవాద సోమేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద స్వాగత ప్రత్యేకములు అర్పించబడినవి. శ్రీ గాంధీ గ్రంథాలయ శ్రీ సభ్యులందఱు ప్రత్యేక ప్రముఖులందఱు రాల్చి చీరవిడి సమస్త కుటుంబములచే బహూకరింపబడిరి. తద్విధమున : యాకాంగ్రెసు తీర్మానములను గురించియు, మన కర్తవ్యమును గురించియు, శత్రుత్వ వృత్తి నివారణను గురించియు శ్రీమతి యామినీ పూర్ణ తిలకమ్మగారు భాస్కర్ల గోపాల కృష్ణమ్మమ్మగారు వేదాంత వృత్తి నివారణను గురించియు యందుకు అగ్రహతులు తోడ్పడవలసిన విధిని గురించియు, విప్రులముగా మనకు కరగినట్లు నుమారు 2 గంటలు ఉద్యమించి ఆమెచే సభాపదమును, హిందూ యువతి, ప్రతిభకు చందాదార్లుగా చేరి ప్రతికూల పోషింపవలసిన దని సభ్యులను కోరగా కొందరు చందాదార్లుగా చేరిరి, మృగాను మందునుండు కళాపంతులుగారు శ్రీ పురుషోత్తమలందరను ఒక వో నమావేశించి వారికి తగిన హితోపదేశమును గరపగా యంతటి నుండి మేకతాళములకు పోవనియు యానీచపు వృత్తి మానెద మనియు, పిల్లలకు విదా హములు చేసెదమనియు, వాగ్దానములు చేసియు వారములోఁ జూ యింను గడవవలెననియు గురువ్రాడి గ్రామమును శ్రీ సోమేశ్వర స్వామివారి కల్యాణవిహారాల్సిన సందర్భమున మామూలు ప్రకారం కిద్దరుయిండుకు చింతిల్లు చున్నాను. శ్వశాత్రియైకమై హిందూ ప్రాచీనచరిత్రకాలము గాంధీమహాత్మునిగాని మరెవరుగాని యెంతటి శ్రమపడినను మా గ్రామకల్యాణములకు దుస్థితి యథాప్రకారముగానే యుండుట కడుచింతాకరము.

గ్రంథాలయము

భీమవరం గ్రామమున 1918 సం॥ ప్రాంతమున ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమనాయకులగు శ్రీ యంతి అయ్యచేతర కాళేశ్వరరావుగారు అయ్యకి మెంటరమణయ్యగారు నూరి వెంటట నడిచివచ్చి శ్రీ గారు మొదలగు ప్రముఖులు దయచేసి శ్రీ కాళేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షతను 1000 ఆంధ్రగ్రంథాలయ, నె 1 కి యి 87/౫ నెల చందాతోను మహాత్మా మహాతో ప్రారంభింపఁజేసి జరుపబడినది. గ్రంథాలయ భిక్షులచే గ్రంథాలయ కార్యకర్తగాను ఆహ్వాన ముదకటి రోజు రెండు నాటికములు ప్రదర్శించబడి ఆంధ్రుల రచ్చిన రు 260-లు గ్రంథాలయనిధి కల్పించబడినది. కొలదికాలములోనే గ్రంథాలయమునకు 1800 గ్రంథములు సమకూర్చబడి విరాజిల్లిన శ్రీ నన్నయ భట్టారక గ్రంథాలయము అప్పటి కార్యనిర్వాహకత్వము యొక్క ఆశీర్వాదముల నందాల జగ్గిపోయి, నీలకణ్ఠమ్మ భిక్షువడి, గ్రంథాలయముకే అయినను చాలకాలము మాడక గ్రంథాలయ భవనమునకు రావలయుండెనను తాళమువేయు దిక్కు లేకపోవుటవలన యిప్పటికి 14 మాసముల క్రితము మూడు తీర్మాన గ్రంథములు చోగుల చే నవహరింపబడి నన్నయ భట్టారక గ్రంథాలయము అప్రమీంప జేరిండుకు మిక్కిలి విచారించుచున్నాము. సదరు గ్రంథాలయ నిర్వాహక వర్తమనందు విద్యాధికులు, శాస్త్రజ్ఞులు, దేశభిక్షులు నడునా రుండియు నింత గొప్ప గ్రంథాలయము చోగులచే నవ హరింపబడింపుడు నేటికేరకు యేదిధమైక ప్రయత్నముగాని చింతగాని, లేక సదరు గ్రంథాలయ మవహరింపబడిన సంగతి సానభూతికై నను ప్రజలకు తెలియబడుట మిన్నకుంటుట బహు చిత్రము!

తాలూకా సభ

భీమవరం తాలూకా మహాసభను, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాసభను, భీమవరం గ్రామమున మార్చి మొదటి వారములో జరుపుటను ఆంధ్రవాదములను పెక్కుమందిని రావించుటకును ప్రయత్నములు నలుపుచున్నది.

త్యాగరాజవర్ధంతి

గురువ్రాడి గ్రామమున శ్రీమహాత్మా గాంధీ గ్రంథాలయము వారిచే గత మూడు సం॥ములనుండి జరుపబడుచున్న ట్టియు పరమభాగవతోత్సవములను సంగత సాహిత్యకళా వికారమునకు నగు శ్రీత్యాగరాజస్వామి వారి యుత్సవములు ఈ సం॥ర ఫాల్గుణశుద్ధ దశమి నుంచి జరుపబడునని వినుచున్నాము.

హిందూయువజనసంఘము ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు హిందూయువజనసంఘముయొక్క పనులనిమి దన వార్షికోత్సవము 11-2-22 తేదీ సాయంత్రము 5 గం టలకు శ్రీరాజావెంకటాద్రి ఆస్పాత్రపు బహద్రుజమిందారు వారి అధ్యక్షత క్రింద జనప్రదముగ జరుపబడినది. సభకు రమా కిమి 400 మంది వచ్చియుండిరి. దైవప్రార్థనాసంతరమున శ్రీ రాజావారు తమ ప్రారంభోపన్యాసముం జదివి, వినిపించిరి. సెకండరీ సంవత్సరచర్యను జదివిన పిదప శ్రీయుత శ్రీపాద లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు “ఆచారవ్యవహారములం” అనించి యుక్తి యుక్తంబగు నుపన్యాసముం గావించి సభ్యుల నానందతరంగము లనోలలాడించిరి. తదనంతరమున శ్రీయుత పురాణంసూత్రాశ్రీ గారు ఒకగంటకాలము ఆభినవాంధ్ర కవిత్వాప్రకంస గావించిరి. ఆంధ్రవాదసరవసుం దుత్తీయతన విద్యార్థులకు బహుమతు లాసంగబడినపిదప ఆధ్యక్షులు సభ ముగించిరి.

ఈసందర్భమునందు కార్యదర్శిచదివిన సంవత్సరచర్యను గురించి ఒకటి రెండుమాటలు చెప్పవలసియున్నది. సంఘభవ నము నిర్మించబడుచున్న ధ్యలము నకు రివిన్యూబోర్డువారు రు 418.7-0 అదనముగ పన్నుకట్టెయ్యి, మ్యునిసిపల్ వారి కిది గాక రు 100/- లు ఆదై యిచ్చుచున్నా మనియు, ఈభార మును సంఘము భరింపలేకుండ నున్నదనియు సదరుబోర్డువారు ఉన్నది. గతన్న మెంటువారు తమ యిచ్చకచ్చిట్లు నాలుగు రెట్లుపన్నును నిమిషముగా కట్టుటకు సావం శ్రమగల సదరు ధ్యలమును ఆచారోచితముగ భవనిర్మాణమునకు నర్ణయించి, శ్రీమోలే గంగరాజుగారిచే నిదివరకే రు 25000 కచ్చుపెట్టిం చి గొప్పగొప్పగొడలు వర్తరాలుపెట్టించి భవనిర్మాణము మేర్ప రచుట సంఘవిషయముల ప్రాప్తవృత్తి, పరిపాలనాభావమును నూచించుచున్నది. గతన్న మెంటువారు ప్రస్తుతపున్నను ఇం కను మోచ్చించినవో (మోచ్చించుట కకకాశము లేకపోలేదు) యిప్పుడే దీనివలనములం బలుకుచున్న సంఘమువారు, శ్రీరాజు గారి యిచ్చి నిర్మింపఁగ వినియోగించుకొందుగో తెలియుట లేదు, ఇట్టిస్థితిలో గంగరాజుగారి భవనిర్మాణమున గతకచ్చి రము పనిలుపుజేయుట చాలనచితముగ నే యున్నది. సంఘ మువారి ఆర్థికస్థితి బాగుపడి అదనపుపన్నులను భరింపవలసిన స్థితి యేర్పడుటయో, లేక, గతన్న మెంటు అదనపు పన్నులు కట్ట కుండ కాశ్యక కవులను ఏదియో యొక యేర్పాటుచొప్పున తృప్తికరముగ నొసంగుటయో, సంభవించు పర్యంతము భవన మువైసామ్యము గంగరాజు గారి కిచ్చుచుండు తెచ్చింపబడుచు గాక!

వెయ్యిరూపాయలు వెచ్చించి మేజిక్కులాంకిడను తెప్పించి, ఉపన్యాసకుని భరింపలేక మూలపెట్టిరట. ఆదాఅయ్యవట్టికనుట్టికరికపరిపాలన చాల అసంతృప్తి కరముగ కనపించుచున్నది. ఆంధ్రవాదసరవ వీక్షల సందర్భములో విద్యార్థు లకు మాతృభాషాభిరుచియే కనుపింపట్లు తెలుపబడినది. ఇది నిర్దుష్టమే. సంఘములమున ప్రతినిధిసంఘము, అదివాగము దిం మున కొకగంటయో రెండుగంటలలో ఆంధ్రభాషయందుతీత ముగ పాఠములు చెప్పట కొకపండితుని నియోగించినవో, విద్యార్థు లానుభవకాశమును నుపయోగించుకొనవచ్చును.

బాలికాపాఠశాల

పశ్చిమటివిధి మ్యునిసిపల్ బాలికాపాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవము ఈనెల 4 వ తేదీన మాపురమందిరమున జరి గినది. మ॥ రా॥ శ్రీ పోల గోవిందరావునాయకు బి. ఎ. బి యల్ గాంధ్యక్షత కహించిరి. బాలికలు డ్రెస్సు, జడకోలా ము, సావిత్రినాటకమునందలి కొన్ని రంగములు ప్రదర్శించి సభ్యుల ఆనందపూజకుల గావించిరి. సత్యవంతుని పాత్ర మును ధరించిన బాలిక అత్యద్భుతముగ గానాభియనములం ప్రదర్శించినది. సావిత్రి పాత్రధారిణి యగు బాలికయు తన విధిని శ్లాఘనీయుముగ నిర్వర్తించినది. ఉభయవలకులు బంగారు పతకములు మురుకులు బహుమతు లాసంగబడినవి

అడయారవార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

అడయారు, ఫిబ్రవరి 14:—ఇచ్చటి జాతీయ విశ్వవిద్యా లయమున ఆంగ్లభాషాపండితులగు ప్రొఫెసరు జేమ్సు కజిన్సు గారు ఆంగ్లవాద్యయ ప్రపంచమునకు చేయుచున్న సేవను ప్రశం సింపుచు జహాను రాష్ట్రమునందలి ప్రఖ్యాత టోక్యోయో విశ్వ విద్యాలయమువారు డాక్టరు డి. లింగరేచర్ అనపండితవిరుదము నిచ్చి సంతకరించి నారు. కజిన్సు గారి సతీతిలకము భారతమహిళ స్వాతంత్ర్యరక్షణార్థము చేయుచున్న సేవకు గాను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి రామెను వైదాపేటకు ఆనగరి మేజిస్ట్రేటుగా మోస్తే నియమించిరి. ఇట్టి గౌరవపాత్రుల నిధింబించుటకు గాను జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము వారు మొన్న సాయం కాలము దామోదర గార్లన్న లో నొక పెద్దసభ చేసిరి. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులలో ననేకులు కజిన్సు దంపతులు భారతభూమికి చేయుచున్న సేవను ప్రశంసించుచు నుపన్యాసముల నిచ్చిరి. కజిన్సు దంపతులు విశ్వవిదా లయమువారు తమరట్లు గనుపరచిన ఆదరమునకు కృతజ్ఞతను చూపు తామెల్లకాలము భారతమాతృ సేవలోనే గడవెద మని చెప్పిరి.

అరంజేలుగారు.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రెస్సిపాలుగా నుండి ప్రస్తుతము ఇందూరు సుస్థానము జాతీయోద్యోగుల నుసరించి విద్యాభ్యాసమును అభ్యుభుత సర్వ సమత్వములు చేయుచున్న బిర్లా అరంజేలుగారు, తమ కార్యకమము లన్నింటిలో కృత కృత్యులై ఇందూరు సుస్థానము నంతయు జాతీయవిద్యావారాన రణముతో నింపివైచివారు.

మార్చి నెలాఖరులోపుగ, ఇందూరులో తమ యాద్యోగ ములకు రాజీనామాయిచ్చి, అరంజేలుగారు మరల అడయారుకు వచ్చుచున్నారు. వరల విశ్వవిద్యాలయ కార్యక్రమమున నిమ గ్నులై, పనిచేయుదు రని వినుటకు సంతసించుచున్నాము.

బెంగాలు వర్తకసంఘము

డబ్బు, ఎల్. కె. రి. రాబర్టు వాట్సును స్వీకృతగారు రాబోవు వత్సమునకు బెంగాలు చేంబరు ఆఫ్ కామర్సున కభ్యుభులుగను ఉపాధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

తెనాలి మిత్రమండలివారు

17-2-28 తేదీవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు రామ విలాసవారి హాలులో క్రిరీకేసులయిన బల్లారి రామకృష్ణమాచార్యులవారిచే రచింపబడిన,

ఉత్తర గోగ్రహణము

బృహన్నల

అనునాటకమును ప్రదర్శించెదరు. ఇ.దు.మ॥ రా॥ పిల్లలమరికి సుందర రామయ్యగారు. మ॥ రా॥ గోవిందరాజ వెంకటసుబ్బారావుగారు మొద యినవారు పాత్రలు వైకొనెదరు.

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము
కల రు 1-6-0. క్లబ్బు పేపరు ప్రతి రు 1-10-0.
మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.
అడను:—మణిమంజరి మేనేజరు,
తిరువల్లి కె.డి, మద్రాసు.

ఆగశతలలిహాము

రు 116 బహుమానము

తూ.దగు, ఒకరు, ఉబ్బసము మొదలగు శ్లేష్మవ్యాధులకు ఔషధము అనోఘముగా కనిపేయును. యీ మందు నెలరోజులు సేవించినయెడల వ్యాధి నివారణ యగును. పత్యమలేదు, 15 రోజులకు సరిపడు మందు వి. సి. కర్పూల సహా రు 2-6-0 ఆగును. సమర్థులు మాకు రాకపోకల ఖర్చులుపంపించిన యెడల వ్యాధి నివారణజేసి వై బహుమానము తీసు కొందుము. కేట్లగు ఉచితము.

మేనేజరు, శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

జూబులు

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

కడచినజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానముల ననుసరించి 3128 సం. ఈక్రింది కార్యక్రమము జరుగవలెను.

(1) స్వరాజ్యనిధి:— బందరుతాలూకా రు 5000; గుడివాడ రు 8000; కైకలూరు రు 1000; దీవి రు 4000.

(2) కాంతినేన:— బందరు తాలూకా 50; గుడివాడ తాలూకా 100; కైకలూరు 50; దీవి తాలూకా 75.

(3) మార్చి 15-వ తేదీలోపుగ (ఇది ఫిర్యాదులను మహాసభలు జరుపవలెను.

(4) గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములలో ఈ సంవత్సరపు చందాలను వసూలుచేసియు, క్రొత్తసభ్యులను చేర్చుము వీనిని బలపఱచవలెను.

(5) ఫిర్యాదుల తమప్రాంతములలోని గ్రామసంఘ సభ్యులను సమావేశపరచి మార్చి 15-వ తేదీ లోపుగ జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలెను.

కావున సదరుతీర్మానముల ననుసరించి గ్రామసంఘములు ఫిర్యాదులను వారు చేయువలసిన పనులను వెరచేర్చి తమ పేదరికము మార్చి 15-వ తేదీలోపుగ జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యస్థానముననుబందరు-పంపవలెను.

స్వరాజ్యనిధి వసూలుచేయుటకు కావలసిన రకీదుపుస్తకములకు బందరు కైకలూరు తాలూకాలవారు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యస్థానమునకును, దీవితాలూకావారు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారికిని, గుడివాడ తాలూకావారు కామూరి చిన వెంకటదాసుయ్య గారికిని ప్రాసీ తెప్పించుకొనవలెను.

5-2-28 } కామూరి చిన వెంకటదాసుయ్య, బందరు } చెరుకువాడ వెంకటసరసింహము, కార్యదర్శులు.

గ్రామపాలకులకు విజ్ఞప్తి

చతుర్థ ఆంధ్రరాష్ట్ర గ్రామపాలకుల మహాసభను విశాఖపట్నం జిల్లాలో జరుపుటకు దంపాళకరణము అత్తిలి చినవెంకటాద్రిగారును, జూబువాడ కరణము వుప్పలపు వెంకట సుబ్బారావుగారును రాజమండ్రిలో జరిగిన తృతీయసభలో నాహ్వయించియున్నారు. ఆ ప్రకారమే ఆనకాపల్లిలో సభ జరుపుటకు నిశ్చయించి దిశంబరు 29, 30 తేదీలను సభ జరుగునని ఆహ్వానపత్రములను పంపించినారు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఆహ్వాన ఆధ్యక్షుడు ఆనకాపల్లి గా రాజీనామా యిచ్చిన కారణమున మరొకని యింకర కారణముల వలనను ఆ తేదీలను సభ జరుపుటకు వీలులేని కారణమునను సభ తాత్కాలికముగ నాపుచేయుటైనది. కాని కటికరక తిరుగ సభ జరుప నిశ్చయించినటులు ప్రకటించెను. ఇప్పటికే కాలాతిక్రమయింది. గత సంవత్సరమున మనదేశముందు వ్యాపించిన రాజకీయ సంఘటనమువలన గ్రామపాలకుల సంఘము తీవ్రపరిస్థితుల నెదుర్కొనవలసివచ్చెను. సంఘనాయకులలో వెన్నెమ సంఘము నుండి వెలుగడి సంఘసేన చేయలేకుండ నెడతొలగియున్నాడు. ఈ సంవత్సరము జరుగవలసిన సభ విశేష బాధ్యతలతో కూడియున్నది. ఇప్పుడు తిరుగ సభ ప్రమాం దోశన పద్ధతులతో మనసంఘమునకు జరిగిన యిబ్బందులను, మనకొరకలను తెలుపుచు చేయవలసియున్నది. సాంఘిక లోలో తిరుగ నైకవత్సరము, ఉత్సాహము కార్యాచరణ కలగజేయవలసియున్నది. సంఘకార్యనిర్వాహకులను తిరుగ నెన్నుకొనవలసియున్నది. వేతనాభివృద్ధి మొదలగు విషయములగురించి యేగాక దొరతనవారిచే తగ్గించబడిన గ్రామయస్థానికమొంటు గురించియు నిటీవల గ్రామపాలకులచే నెక్కువెట్టిప యశ్రుతుల్యులగు చట్టముగురించియు నికర రాజకీయకారణములవలన గాక రాజమండ్రి సభాతీర్మానమునకు కేవలము బద్ధులయి తమ పదవులకు రాజీనామా యిచ్చిన గ్రామపాలకుల గురించియు చతుర్థ గ్రామపాలక మహాసభవారు తమ నిర్ణయములను తీర్మానించవలసియున్నది. కావున గ్రామపాలకులు వెన్నెమండి హాజరుగుటను వీలకలగునట్లు కాలమును నిర్ణయించి యాహ్వానసంఘమువారు వెంటనే తమ ప్రయత్నములను వ్యతికామూలమున తెలుపుచుచేయవలయును. ఈ సభ ఏప్రిల్ నెలలో జరుప నిశ్చయించిన బాగుగ నుండును. విశాఖపట్నం లోనివారు సభజరుపుటకు శక్తులయియున్నయెడల వారు ఆసంగతిని వెంటనే ప్రకటించేవలయును గాని యిట్లు మానము చాలవు వీలలేదు. ఈసభానిర్వహణమునుగురించి ఆయా ఆంధ్రపం. డలులలోని గ్రామపాలకులు తగుప్రయత్నములు చేయుచురుగాకయుని ప్రార్థించుచున్నాను.

పాణిగిపల్లి రామచంద్రరావు

విశాఖపట్టణముజిల్లా కార్యనిర్వాహకసంఘసభ

2-2-23 తేదీని విశాఖపట్టణములో గావించబడిన తీర్మానములు.

తీర్మానము ౧

శ్రీయత మ-వేం-రామమూర్తిగారును, భ. చి. య. నా. శర్మగారును తయారుచేసిన ఖండసంఘముల నిబంధనలు ఆంగీకరించడమైనది.

తీర్మానము ౨

మార్చి 30 వ తేదీని నూతన జిల్లాసంఘము సమావేశము కావలసియున్నదిగాని అన్ని ఫిర్యాదులలోను ఈలోగా గ్రామ సంఘములను నేర్పరచి ఫిర్యాదు 5 గురు ప్రతినిధులచొప్పున జిల్లా సంఘమునకు సభ్యులను పంపవలెనని ప్రజలను ఈ సంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు.

తీర్మానము 3

అఖిలభారత కార్యసంఘము వారి తీర్మానము ననుసరించి చి. ప్రతిగ్రామమునను మార్చి ౧౦ వ తేదీ మొదలు ౧౨ వ తేదీ వరకును మహాత్ముని నిష్పంధవారము కాంగ్రెస్ కార్యక్రమము నందు జరుగవలసివచ్చినట్టి ఏప్రిల్ ౧౪ తేదీ మొదలు 18వ తేదీ వరకు బాత్మికావారము జరుపవలసివచ్చినట్టి జిల్లాలోని అన్ని గ్రామములవారికి ఈసభవారు కోరుతున్నారు.

తీర్మానము ౪

కాశీనాథునిసన్నిధికి రాష్ట్రసంఘమువారు కోరిన రు 5000 లు గాక జిల్లామండలి సభ్యుల జరుపుటకు ఆనందపురు రు 5000 లకు తక్కువ కాకుండ మొత్తము రు ౧౦౦౦౦ లు విజయనగరము ఖండమున ౬౦౦౦ లకు వైగానున్న విశాఖ పట్టణము ఖండమున రు ౪౦౦౦ లకు వైగానున్న తిలక స్వరాజ్యనిధి వసూలు గావించుటకు కాంగ్రెస్ సంఘమువారు దయను ప్రయత్నింపవలె నని కాటికి ప్రజలందరు సాక్ష్యమై నంతవఱకు సహాయము చేయవలె ననియును వైవముగజేయుటకు:—

వెన్నెమరాజు లక్ష్మీదరసింహంగారు	గొలుగొండ
ప్రయాగ బ్రహ్మన్నగారు	గొలుగొండ
సాగి సత్యనారాయణరాజుగారు	"
కొట్ర సోమసుందరంగారు	"
పొట్టిమూర్తి నూర్జనారాయణగారు	"
భుమిడిపాటి చినయజ్ఞనారాయణ శర్మగారు	వీరబిల్లి
కర్రా సీతారామయ్యగారు	"
ధర్మాంబ అప్పలనరసయ్యగారు	ఆనకాపల్లి
కోరుకొండ బుచ్చిరాజునెట్టిగారు	"
మూర్త్యుల సీతారామమూర్తిగారు	వీరబిల్లి
వెంటూరి దుర్భుషసాదగారు	విశాఖపట్నము
మల్లిమడుగుల బంగారయ్యపంతులుగారు	"
పులిగడ్డ సత్యనారాయణగారు	"
విన్నకోట జగన్నాధగుప్తగారు	"
పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు	శృంగవరపుకోట
మోపాడ మునినాయుడుగారు	"
కోడవంటి చినమల్లయ్య శాస్త్రిగారు	"
చేరుకుళ్ళ సీతారామస్వామిగారు	భీమునపట్నం
గొట్టిమక్కల జగన్నాధరాజుగారు	"
చొదిమెళ్ళ-అంతరావుగారు	విజయనగరం
గాదె వెంకటబలరామదాసుగారు	"
ఆయ్యగారి నారాయణమూర్తిగారు	గజపతినగరం
వెన్నెమరాజు సీతారామమూర్తిగారు	బొబ్బిలి
శ్రీపాద వెంకటనారాయణగారు	సాలూరు
గరికిపాటి సుందరం పంతులుగారు	పార్వతీపురం
మల్లతాల లక్ష్మీ సరిసింహంగారు	"
రేగులగడ్డ-వేంకట సుబ్బారావుగారు	పాలకొండ
తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారు	చీపురుపల్లి
యెర్రేటి-వేంకటనరసింహారావుగారు	ఆనకాపల్లి
మలరావు-సన్నయ్య పోతూరుగారు	సాలూరు

తాలూకావారిగను జిల్లా మొత్తమున

తరిగొప్పల శ్రీనివాసరావుగారు
మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు
వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావుగారు
మల్లాదొంగుల వేంకటరామమూర్తిగారు
భుమిడిపాటి చినయజ్ఞనారాయణశర్మగారు
వీరి కధి కారమిచ్చుచు కనీసము ౧౧ గోజాలకైనను వారు వసూలుచేసినామ్య వివరములు ఆయాఖండముల కార్యదర్శిలకు తెలియజేయుప్రాధికారులు.

తీర్మానము ౫

ఈజిల్లాలో రాష్ట్రసంఘమువారి తీర్మానానుసారము కాశీనాథునిసన్నిధి వేయుటకు వలసిన ౧౦౦ రును జిల్లామండలి నిర్వాహకార్యక్రమములో పనిచేయువారిని చేర్చుటకును ఈక్రింది వారిని కాంతినేనసంఘముగా ఏర్పరచడమైనది.

మ-రా-రా మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు, మహాత్ముడు ఆబుల్ హక్ గారు (జిల్లాకాంతినేనాని) తెలిదేవర వాసుదేవరావుగారు మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామిగారు కార్యదర్శి, జిల్లాసహాయసేనాని శ్రీభమిటిపాటి చినయజ్ఞనారాయణ శర్మగారు.

తీర్మానము ౬

జిల్లాలో పంచాయతులను స్థాపించుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయుటకు ఈక్రిందివారిని కోరడమైనది.

మ-రా-రా శ్రీ తరిగొప్పల వేంకట శ్రీనివాసరావుగారు వసంతరావు బుచ్చిసుందరరావుగారు, శ్రీపాద వెంకటనారాయణగారు.

తీర్మానము ౭

జిల్లా సంఘసభ్యులను ప్రచారకులుగా కూడ కాంతి నైకులుగా చేరవలెనని కోరడమైనది. ఉద్యమప్రచారమున అస్పృశ్యతా నివారణ మొదలగు నిర్వాహకార్యక్రమముకూడ సాగించుచుండవలెను.

విశాఖపట్నం జిల్లా } మల్లి మమగుల
కాంతినేనసంఘము } కోదండ రామస్వామి
9-2-23 } కార్యదర్శి

గుమస్తాలు - సూపర్వైజర్లు

కావలెను

శ్రీశైలయ్య(తిలక సాకశ్యము (నిమిత్తము) చందానూలు చేయుటకును, మారాజమండ్రి లాటరీ వసూలుచేయుటకును ఈ మాస్తాలు నూపునైజర్లు కావలెను యాజ్ఞాకాగితములు వలయు వారు ఒక ఆజ్ఞా చీటి పంపిన పంపబడును.

*** ** *

క్రొత్తవిశేషము-ఉచితము

శ్రీశైలస్వత్తము (మహాప్రణయ శ్రేత్రమునందు గల మహా మహిమగల మూర్తికల (దివ్యవృక్షము) వలన సమస్తవ్యాధులతో మహాముఖుల అభిప్రాయకారం తయారుచేయబడిన మందులు గల శీటలగును పంపుచున్నాము.

ఒక ఆజ్ఞా పోస్టులో పంపినవారికి యీదిగున పుస్తకములలో నొకటి ఉచితముగ పంపబడును.

1 లఘుకవితాసాధి. ఇందు 38 పూజలు ఉపదానములు ఉండును, 2 శ్రీశైల సంకల్పము, 3 శ్రీశైల మహతీ, 4 శ్రీశైల భ్రమరాంబపాటలు, 5 శ్రీశైల భ్రమరాంబాకళిమా, 6 శ్రీశైల మల్లేశ్వరకథం, 7 శ్రీశైల శ్రేత్రమహాత్మ్యము, 8 శ్రీగౌతమీపుష్కర మాహాత్మ్యము, 9 శ్రీశైలశ్రేత్ర రిపాట్లు, 10 శ్రీశైల స్థలరహస్యములు, అయ్యిలోనున్నది 11 విభూతిమహాత్మ్యము, 12 దుర్గాతమహాత్మ్యము, 13 పంచాక్షరీ మహాత్మ్యము, 14 జ్ఞానాధానము, 15 మంగళహారము ప్రాప్తయింతురు:—

చాగంటి వీరమల్లి కాష్టాలింగం అయ్యగారు,

శ్రీశైలము మార్కాపురపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.

ప్రాంచి ఆశీసు:—తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

వత్సపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగవలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన కుక్కునస్థమును పోషించి బలముకలగజేయును. ఈ యాలికామహిమ తెలియనివారు చుండరు. విశేషించి ప్రాంత నర సరము లేదు. శే 1-కి రు 2.4-0 లు. కొరువారికి శీటలగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్షసానతను పోగొట్టి రక్షమున కరిగెద్రము చేసిన యిందు శేతెన్ని గాంచిది ధర ధములు ౪ ఇండియా సిలోకనందు ఎచ్చటికెచ్చాత్తు ఉచితముగా పంపబడును.

మృలు లూడెన

విలాసము పి. డి. సాగవల్లకడ, చెన్న

నెం 144 వననవాడి, బాం

మహామారి (ప్లేగు)నుండి ఎంతమాత్రముభయము లేదు (1045-4)
 శ్రీ గంగాల మహారాణి సాహెబుగారి మెప్పుచేబంగారు పతకమును బొందిన
 వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

ప్లేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియేడు వత్సరములకాలముగ ఇండియాలో కలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పరిశ్రామములందును ఉపయోగించబడి అనేకులను రక్షించినది
 జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతఫులమును, ఉపయోగింపదగినవి
 ఇవి ప్లేగును గణపరచుటచే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము
 పెట్టియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులగు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణీ
 స్త్రీలుగూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజీఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము
 హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతఫులము 1 అవున్సుసీసా రు 0-14-0 లు
 3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0
 తిండివినియోగము:—“నండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్పకొప్పి, మదరాసు.

శత్రు ముక్తరథుడు

(దైవజ్యో
రత్నావళి
920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదోషధములతో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది
 ఇందు శక్తిచేరిన రవము, బంగారము, కస్తూరి, కన్నకమ్మరము మొదలగు వివిధముల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి.
 పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్వహణగా చూచి తయారు చేయబడియున్నది.
 కో. స్వేచ్ఛాచారవిహితో నకవాదివిద్యకే. మేధాయు: కాంతిజనన: కామోద్దీకకృత్సహాగ
 బుద్ధిని, కాయారోగమును వృద్ధిచేయును. కిరీటానక కాంతినిచ్చును. హేమ్యుగ ధాతువువృద్ధిచేసి కామోద్దీకనము
 కలిగించును. అతిశూక్రము, క్షయ, నుభరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయరవములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుక
 యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బలపరచును. మొ 25 మౌరము రూ 5-0-0
 ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్) వసులైన మూలధనము 1,12,925.
 డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.
 19 హానినోరోడ్డు మాంట్రోడు, మద్రాసు.
 వ్యవస్థ: నియంత్రణచేయబడిన కాశ్మీరీ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
 మోసపుముందుల వలనను, ఇతరు కూడ ఇదేమో స్వరూపముగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుండు.
 ఆగ్రహించిలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళీకి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి,
 (3) 402, టంకకాలప్పి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచోటి-మద్రాసు.

800 టిక్కెట్లుమాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
 మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
 టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

ఆశ్చర్యకారా!
 కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు కెడ్రబజారులోని కా తాలూకు మ్యూనిసిపల్ కెం 148 రు 8 లు కెండెంకెడ్రబజారులో ఆద్రాల
 వీరువారి ఫిట్టింగు 8 వో గడ్డొ పెంటువారికి తెలియచేసినవివరము లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500
 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతదినో దొరకవు.
 2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయున్న ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్లోను, కర్నూలు
 పురలోను, ప్రచురపరిచి గొప్పయోగ్యములు, పెద్దయోగ్యులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
 3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల కమాలయ్యే సొమ్ములో యేదంటి కవివన్ కమయిరా ఖర్చుచేసిన మిగతాసొమ్ము
 లాటరీ చేయుచుండు ఏలూరు పెంటల్ కో ఆపరేటివు బ్యాంక్లో నుంచుబడును.
 4. ఈ మేడకు తనఖాలు నమూనాలులేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంత్రఖర్చులలోక్రమ
 వైస విస్తావణ వ్రాయించుకొని కెడ్రబి చేయించుకోవలెను.
 5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగవాసి టిక్కెట్లు 1-కి రు 5-0-0 చొ. కా
 పేర వసూలుగారు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలా పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొన
 వారికి ఒక టిక్కెట్లు కవివనుగా నిర్వహింపబడును.
 6. టిక్కెట్లు బి. సి. గా కంపెడవు. పోస్టాఖర్చులు పంపిణీ జవాబు యిచ్చబడెను.
 ఏలూరు మాటూరి సర్వేశం.
 పదము 1—1—162? మేడవాక్కు దారుడు,
 నకు శ్రీ

తామరతైలము — తామర, తిట, గజికి మంచిది
 శ్రీ గుర్గుల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు
 గొందినది. డబ్బి 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో
 తెనుగున
 అచ్చబడి తయారుగా నున్నది.
 776 పుటలు-రూ 10 తే
 కొద్ది కాపీలు మాత్రమున్నవి.
 నలయువారు : (8767)
 డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఎ. ఎం. బి. సి. యమ్
 మేనేజింగు డైరెక్టరు
 ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)
 19, హానినోరోడ్డు, మాంట్రోడు మద్రాసు.
 ఆది (వాయవతెను.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహామేహములు, మే: పాదలు, చచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును.
 20 టు|| డబ్బి 1-4-0 బి. సి. 0-8-0
 కూష్మాండ లేహ్యము.
 ఆత్మజ్వరము, నిశ్వాస, కాశుతిక, మలబద్ధము, కశి: పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
 2 డ|| చాలును. 20 టు|| డబ్బి రు 1-4-0 బి. సి. 0-8-0
 పి. శి. వ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
 (8851-4) పెరిశే- నెల్లూరుజిల్లా.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి క్లుప్తఖండికాబాని చీర... తలగుడ్డలు వగయిరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కట్టున అమ్మబడున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు వాణ్యము లేనటువంటివన్ని ఉతికిన యడల వాడలు పడేటటువంటివన్ని క్లుప్తబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నారు. సవరుమోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టలు ప్రతిఖండువారిని మాపేరుపున్న బొమ్మకంటే అంటించి యున్నాము. మామాడన్ను లేనటువంటి క్లుప్తబట్టలు మాది కాదని గ్రహించవలెను మాపేరుతో పున్నట్లువి మృతిమే మారనిమాడు కొనవలెను. కొరినయడల ధరలు తేలియవరచెదము. క్లుప్తబట్టలు ఉనుటకొనుటకు మేము సోపు తయారు చేసినాము. పా 1-కి రు 0-12-0 ముప్పాకలామాత్రమే.
 తెల్లి గొప్ప అడ్డెన్ను, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు
 క్లుప్తబట్టలు, పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా

ముఖ్యగవనింపు.
 1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
 ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.
 హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు. పై కవిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.
జాంధూ పర్వ స్వాతికర్త
వర్ష
 ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13.
 డి ఆంధ్ర ఇండిస్ట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, పోర్ ఏజెంటు: కాకినాడ.